EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN! Sayı: 78, 1 Ağustos '93

Kitle hareketi ve devrimci inisiyatif

Kitle hareketi gelişme seyrini sürdürüyor. Yüzbinlerce işçi ve memuru kapsayan direniş eylemlerinin ardı arkası kesilmiyor. Şimdilik kesileceğe de benzemiyor. Haftalardır süren bu büyük hareketlilik yeni dönemin kitle mücadelelerinde yeni bir safhayı işaretlemektedir. Katılım, kararlılık, militanlık ve politizasyon yönünden dikkate değer bir gelişme sözkonusudur.

İşçilerin ve memurların iş bırakma eylemleri sermaye hükümetine karşı öfkeli protesto gösterilerine ve yürüyüşlerine dönüşüyor. Sermayenin yeni hükümeti işçilere ve öteki çalışan kesimlere yeni bir iktisadi saldırı hükümeti olarak kuruldu. Bu iktisadi saldırının odağında özelleştirme politikası yer almaktadır. İş bırakan ve sokaklara dökülen işçilerin tam da bu politikayı hedef almaları ve bu amaçla oluşturulmuş hükümetin istifasını haykırmaları, işçi hareketinin ulaştığı politizasyon düzeyinin iyi bir göstergesidir.

İşçiler ve kamu çalışanları bugüne kadar bir istek ve özlem olarak dile getirdikleri şeyi, bugün artık eylem içinde adım adım gerçekleştirmektedirler. Birer hafta arayla tam bir dayanışma içinde iş bırakmış, birbirlerine güç katan protesto gösterileri gerçekleştirmişlerdir. Şimdi onlar için „İşçi-memur elele genel greve!" şiarının pratik anlamı çok daha açık ve somut hale gelmiştir. Son eylem dalgasının ortaya çıkardığı bir başka temel gelişme budur.

Kendi içinde alındığında bile son derece önemli olan bu gelişmeler, Türkiye'de siyasal olayların geneldeki seyri bakımından ayrı bir önem taşımaktadır. İşçi ve emekçilerin içten içe yaşadığı huzursuzluğa rağmen, düne kadar emek cephesi karşısında nispeten rahat olan ve bu sayede Kürdistan cephesi üzerinde tüm gücüyle yoğunlaşan sermaye iktidarı, bu önemli avantajını günden güne yitirmektedir. Şimdi iki cephede birden uğramak zorundadır. Hem Kürtlerin özgürlük mücadelesine karşı ve hem de işçi ve emekçi hareketinin hak arayışına karşı.

Kitle hareketindeki gelişmenin politik önemi de buradadır.

İşçilerin ve memurların iktisadi ve demokratik hakları uğruna yaşamakta oldukları büyük eylemlilik, sermaye devletinin Kürt özgürlük mücadelesini imha için yeni bir seferberliğe giriştiği günlere denk gelmiştir. Kuşkusuz bu objektif bir durumdur. Kitle hareketinde Kürdistan'daki kirli imha savaşına karşı ve Kürt halkının ulusal istemleri lehinde bir tutumdan sözetmek henüz mümkün değildir. Bu onun en zayıf yönlerinden biridir. İşçi ve memur kitleleri, aynı düşmanın Kürt halkına karşı ve kendilerine karşı iki cepheden izlediği politikanın ortak sınıfsal özünü değerlendirmekten, Kürt halkının ulusal özgürlük mücadelesi ile kendilerinin iktisadi ve demokratik haklar uğruna verdikleri mücadeleyi birbirine bağlayan bağları görmekten henüz çok uzaktırlar. Fakat öte yandan, sermaye iktidarının sömürgeci egemenliğini sürdürmek için giriştiği seferberliğe aldırmadan, onun kendilerini hedef alan politikalarına yaygın bir eylemlilikle direnmeleri, onu bu noktadan zorlamaları, olumlu bir durumdur. Mücadele pratiği onların bazı şeyleri daha açık görmelerini de kolaylaştıracaktır.

Uluslararası mali çevrelerin hazırladığı yeni ekonomik reçeteleri uygulamakla görevlendirilmiş yeni hükümet, işçi ve memur kitlelerinin hak istemlerini belli tavizlerle yatıştırma olanaklarına sahip değildir. Bu durumda elinde iki imkan kalıyor. İlki, Kürt

halkına karşı kullandığı silahın aynısıdır: baskı ve terör. İkincisi ise hain sendika bürokrasisidir. İlkini halihazırda cepheden kullanıyor ve gitgide dozajını artırarak kullanacaktır. Bunu şu sıralar sıkıyönetim tehditi ve bu doğrultudaki somut hazırlıklar tamamlıyor. İkincisini, sendika bürokrasisini ise şimdilik kitle hareketi arkasından sürüklüyor. Fakat bu her an bir arkadan hançerlemeye dönüşebilir.

Kitle hareketinin bugünkü en temel zaafı yaşamakta olduğu devrimci önderlik boşluğudur. Bu onun gücünü zayıflatmakta, hedeflerini sınırlamakta ve belki de en önemlisi, kendisine müthiş bir kuvvet kazandıracak olan Kürt özgürlük mücadelesiyle buluşmasını güçleştirmektedir. Bu boşluğu bir ölçüde olsun gidermek için hızlı adımlar atılmadığı takdirde hareketin gelişimi sonuçsuz kalacaktır. Sermaye onu ne yapıp edip sendika bürokrasisinin manevralarıyla dizginleyecek, buna rağmen önünü alamadığı bir durumda ise baskı ve terörün yeni biçimlerini (örneğin sıkıyönetim) devreye sokacaktır.

Kitle hareketinin bugünkü seyrinin devrimci hareket üzerindeki olumlu moral etkisi şu an için ne olursa olsun, bu harekete devrimci bir önderlik müdahalesi gösterilemediği sürece bu etki geçici ve iğreti kalacağı gibi, arkası yeni bir hayal kırıklığı ve güvensizlik olacaktır. Bu akibetten kaçınmanın yolu hareketi izlemek ya da ona kenardan köşesinden katılmaktan kurtulup, hareketin önünü tutmak için olağanüstü bir çaba içinde olmaktır.

Bugün devrimci hareket bu tür bir müdahale yeteneğini henüz ortaya koyamamaktadır. Öncülük iddiası taşıyan çok sayıda devrimci grubun kitle hareketinin önüne tutacak bir ideolojik ve örgütsel hazırlığa sahip olmadığı, gelişen kitle pratiği tarafından bir kez daha açıkça ortaya serilmektedir.

Bununla birlikte, hareketliliğin kendisi, devrimci bir perspektifin ışığında devrimci bir partik inisiyatif ortaya koyabileceklere de çok geniş imkanlar sunmaktadır. Eylemlilik dönemleri her zaman „öncü" ile kitlenin buluşması için uygun objektif bir zemindir. Katedilecek mesafe „öncü"nün ortaya koyacağı gayret, göstereceği inisiyatif ve ısrarla orantılı olacaktır. Bir kez daha hazırlıksız yakalanmış olmanın şaşkınlığı ve ataleti, yerini hızla militan bir devrimci müdahale inisiyatfine bırakabilmelidir. Kitlelerin direndiği, sık sık sokağa çıktığı bir ortamda, en canalıcı sorun budur. Tüm dikkatler önderlik misyonu ve fonksiyonları üzerinde yoğunlaşmalı, tüm güçler ve olanaklar bu doğrultuda seferber edilmelidir.

Bu çerçevede komünistler bugün zorlu bir sınavdan geçmektedirler.Devrimci perspektifteki sağlamlık, kitle hareketine devrimci bir müdahale inisiyatifi ile birleşmek zorundadır. Hareketin muazzam genişliği ile bizim bugünkü güçlerimiz ve olanaklarımız arasındaki uçurum başdöndürücü görünebilir. Sorun bu değildir. Sorunun bizim bu hare-ketlilikten ve onu izleyecek her yeni hareket-lilikten en iyi biçimde yararlanarak bu mesafeyi adım adım kapatma yeteneği gösterebilmemizdir. Devrimci öncünün kitlelerle buluşması anlık ya da dönemlik değil, uzun ve zorlu bir siyasal mücadele sürecinin işidir. Bu bir sabır, soluk ve ısrar işidir. Bugünün olanaklarını bazı ilk adımlarının basamağı haline getiremezsek, bu yarınki olanakları daha etkili ve verimli bir biçimde kullanma olanağından da kendimizi şimdiden mahrum etmek anlamına gelecektir.

Soruna bu açıdan bakabilmeli, güç ve olanaklar planındaki sınırlılıklarımızı kendimizi sınırlamanın, kitle hareketine yönelik militan devrimci bir çabada zayıf kalmanın "anlaşılır" bir gerekçesi haline gelmesine izin vermemeliyiz. Güç ve olanaklarımızdaki yetersizliği aşmak mı istiyoruz, o halde mevcut olanı en iyi biçimde kullanarak kitle hareketine katılmaya, ona önderlik etmeye çalışmalıyız. Bu bize yeni güçler ve olanaklar sağlayacaktır. Eyleme geçen, direnen, direniş içinde politizasyonu yaşayan, eğitimden geçen işçi kitlelerinin saflarında devrim mücadelesi için sürekli bir biçimde yeni güçler birikmekte, bunlar akacak kanallar aramaktadırlar. Devrimci ideolojik-politik perspektifi devrimci pratik inisiyatifle birleştirmeyi başarabilirsek, ideolojik bakıştaki sağlamlığı militan bir önderlik pratiğiyle tamamlayabilirsek eğer, ulaştığımız her yerde bu güçlerin önemli bir kısmını kendi saflarınıza kazanmayı da güvencelemiş oluruz.

İşçi kitlelerin öfkeli protestolarla sokağa aktığı bir ortamda, onların en iyi öğeleriyle saflarımızı sürekli bir biçimde genişletmek ve güçlendirmek alanındaki başarı, bu doğrultuda göstereceğimiz çaba ile doğru orantılı olacaktır.

EKİM

İstanbul'da işçi ve memur gösterileri

Parola genel grev

Türk-İş'e bağlı kamu ve özel sektörde toplam 740 bin işçiyi ilgilendiren toplu iş sözleşmelerinin tıkanması ve KİT'lerin özelleştirilmesini protesto etmek amacıyla onbinlerce işçi yürüdü. Aynı hafta içinde Kamu Çalışanları Platformu'nun iş bırakma eylemlilikleri etrafı sardı. 22 Temmuz'93 günü, daha çok Tüm Sağlık-Sen üyelerinin Kartal, Haydarpaşa ve Cerrahpaşa hastanelerindeki eylemliliklerinin vizite eylemliliği ile çakışması anlamlı oldu. Hastanelere, sağlık ocaklarına gelen işçiler buralarda eylem yapan kamu çalışanlarınca coşkuyla karşılandı.

Taşkızak, Camialtı ve Haliç tersanelerindeki yaklaşık 5000 işçi ise izleme ve katılma olanağı bulduğum vizite eylemliliği için hazırlanıyordu. Bir yandan dövizler hazırlanmış, yürüyüş kolları oluşturulmuşken, öte yandan da bu eylemliliğin genel grev öncesi prova niteliğinde olduğu biçiminde sohbetler sürdürülüyordu. Deniz dikimevinin yıllık iznini kullanıyor olmasından dolayı buradan katılım sağlayamamışlardı. Ancak onlardan daha sonra, çoğu bayan işçiler destek vermek için yürüyüşe geldiler. Taşkızak'ta 3500, Camialtı'da 500, Haliç'te de 500 civarında işçi aynı saatte tek kortej biçiminde yürüyüşe geçti. Tersanelerden on dakika uzaklıktaki SSK dispanserine yaklaşık 3 saat süren yürüyüş başlatıldı. Yollar trafiğe kapatılarak coşkulu sloganlar eşliğinde yürünüyordu. Polisin trafiğin açılmasına, yolun kapatılmamasına dönük uyarılan protesto ediliyor, taşınan kararlılık yola oturarak dışa vuruluyordu. „İşçiler yürüyor, tehdit yok!" sloganı polisi hareketsiz kıldı.

Dövizlerde nispeten ileri sloganlar yer almasına rağmen, gerek görevliler gerekse sendikacılar tarafından atılan, attırılan sloganlar geriydi. Atılan sloganlar toplumsal hoşnutsuzlukla birleşemiyordu. Dışardan devrimci gruplardan pek destek yoktu. Buna rağmen sendika bürokratları sık sık işçileri uyarıyor, dışardan grupların katılmasını istemiyorlardı. Yürüyüş sırasında en çok öne çıkan sloganlar: „İşçi memur elele genel greve!", „Ha Anap, ha koalisyon, hep aynı misyon!" vb. gibi şiarlardı. Öte yandan Demirel'in „benim vatanım, benim işçim, benim köylüm" vb. sözünün yalan olduğunun haykırılması, hükümetin istifaya çağrılıyor olması çevreden halkın desteğini alıyordu. İşçiler halkı desteğe çağrıyor; "İşçiler yürüyor, halkımız için yürüyor!" sloganını öne çıkarıyordu. Burjuvazinin saltanatı ile işçilerin sefaleti çelişkisini anlatmak için „On milyar'a bir nişan, işçi memur perişan" sloganı atılıyordu. Özellikle basın ve TV işçilerin tepkisini çekiyordu. „Sahtekar basın, satılmış basın!" vb. sloganlarıyla basını protesto ediyor ve burjuva basına ait gazeteleri yakarak basına dönük güvensizliklerini açığa vuruyorlardı. Dövizlerde „Yaşasın halkların kardeşliği!" sloganının taşınmasına rağmen yürüyüş sırasında buna hiç vurgu yapılmadı. Yürüyüşün, durarak, oturarak, halay çekerek sürdürülmesi çevre halkının ilgisini artırıyordu. Kortejlerin etrafındaki halk alkışla tempo tutuyor, destek veriyordu.

Bir yandan „İşçiler birleşin iktidara yerleşin!" sloganı atılırken ve kararlılık/coşku halaylarla sürdürülürken öte yandan bazı çelişik durumlar yaşanıyordu.

Vizite kağıtlarını sağlık ocağına verilmesi sırasında konuşan Türk-İş yöneticileri genel grev olgusunu ön plana çıkarmak durumunda kaldı. Pasif eylemlilikten bahsedilirken işçiler bürokratları ıslıklıyor, yuhalıyordu. Harb-İş eğitim sekreteri genel grev talebini daha somutça ifade ediyordu. 26 Temmuz'93 tarihine kadar Çiller'e süre verdiklerini; ancak gerek toplusözleşmedeki tıkanıklık, gerekse KİT'lerin özelleştirilmesi meselesinde kendilerinin dikkate alınmaması ya da somut adım atılmaması durumunda Türk-İş'e rağmen genel grev'e gidileceği ve bugünden buna yönelik hazırlıkların başlatılması gerektiği vurgusu yapılıyordu. Toplu sözleşmelerdeki ücret talebinden ziyade, özelleştirme, taşeronlaştırma ve işgünvenliliğine dönük taleplerden taviz verilmeyeceğinden, çözüm getirilmezse genel greve gidileceğinden söz edilince işçiler coşkuyla alkışlıyor, genel grev sloganını atıyordu. Türk-İş'in özelleştirmedeki tavrı ise Tek Gıda İş yöneticisi şahsında protesto edildi. İşçiler tepkilerini „Tekel'i o satıyor, indirin onu, konuşturmayın" haykırışlarıyla ifade ediyordu.

Kuşkusuz bu durum Türk-İş'e bir mesajdı. Öyle ki, bu vizite eylemliliği bile, Şubeler Platformu'nun genel grev kararının arkasından alındı.

Böylece Şubeler Platformu'nun inisiyatifi kırılmak isteniyordu. Türk-İş hem vizite eylemi kararının açıklamasındaki pasif tutumu, hem de basın aracılığıyla bir takım uyarılar yapmaya çalıştı. Vizite eylemi kararını Şevketvari yöntemle „işçiler viziteye çıksa iyi olur" biçiminde açıkladı. Basın aracılığıyla da "polise karşı güç kullanılmaması, yasak sloganlar atılmaması, devrimcilerin katılımını engellemek için 'tahriklere' kapılınmaması" doğrultusunda direktiflerini duyuruyordu. Bu etkili de oldu. Hem devrimciler katılmadı, hem de Kartal'da polisin müdahalesine"işçi polis elele genel greve" sloganıyla cevap verildi.

Görünen o ki, 3 Ocak eylemliliğini belli ölçüde aşan, ancak yine de bürokrat sendikaların etkisini taşıyan bir genel grev olgusu gündemde. Burjuvazinin ve bürokrat sendikaların taktiğini boşa çıkarmak, genel grev eylemliliğini politik taleplerle birleştirmek, burjuvazinin saldırılarına topyekün genel grev, genel direnişle cevap vermek ve bunun hazırlıklarını şimdiden başlatmak gerekiyor.

Özellikle işgüvencesi, taşeronlaştırma ve özelleştirmenin yaratacağı sonuçlar işlenerek yoğun ve etkili siyasal faaliyet içinde olmamız gerekiyor. Gecikmeden buna hazırlanmalıyız.

B. ACAR

Sermayenin saldırılarına karşı mücadeleyi yükselt!

Sermaye cephesi Özal'ın ölümüyle başlayan süreçte, gülücükler saçan bir çehreyle imajını tazeledi.

KİT'lerin zarar ettiği ve özelleştirmesi gerektiği yıllardır söyleniyordu. Ancak sermaye cephesinin yaşadığı kriz, özelleştirmeyi söylenceden çıkartıp, pratik bir aşamaya getirdi. KİT'ler elden çıkartılarak, trilyonlara varan bütçe açığına yama yapılıp dayanma gücü artırılacak.

KİT'ler şu haliyle birer sömürü kuruluşu değil midir? Elbette öyledir. Öyleyse biz özelleştirmeye neden karşıyız? Ülkemizde iş güvencesi olmadığı gibi, işsizlik sigortası da yok. Bu anlamıyla özelleştirme demek, binlerce işçinin sokağa atılması demektir. Binlerce işçinin bugüne dek örgütlendiği sendikaların tanınmaması, geri düzeyde de kalsa, kazanılmış ekonomik, idari haklarının kaybı demektir. Bu saldırılar, bir yanıyla da sözleşmeli personel ve taşeron sistemini beraberinde getirecek.

İşçi ve emekçilere yönelik saldırılar tüm yakıcılığıyla gündeme otturmuşken, yıllardır devlet kademelerinin de yardımıyla oluşturulan ve olası bir devrimci duruma karşı mayalandırılarak hazırlanan şeriatçı yobaz çetenin aktif saldırısı şeklinde Sivas'ta patlak veren olay, gündemi uzun süre meşgul etmeyi başardı.

Faysal Finans, Albaraka Türk gibi firmalar tarafından finanse edilen bu karanlık akım, fabrikalar da dahil olmak üzere, çeşitli yoksul semtlerde taban oluşturmayı başardı. İnsanlar düzenin yarattığı sıkıntılar içerisinde bocalarken çaresizlikleri, çelişkileri şeriatçı akıma kanalize edildi.

Devrimci, demokrat ve yurtsever güçlerin kitleler içerisinde yaygın ajitasyon ve propaganda yöntemini başarıyla kullanamamasının ve bunu örgütlenmeyle tamamlayamamasının bu gerici akımın güçlenmesinde önemli bir payı olmuştur.

Etkileyeceği kitle ve oluşturacağı kamuoyu açısından saldırının ilk hedefi olan ve işçi sınıfının önemli bir kısmının örgütlendiği sendika şubeler platformu, „basma ve kamuoyuna" başlığı altında 6 Temmuz `93 tarihli bir bildiri yayınlandı. Bu bildiride saldırıların hedefi dikkate alınarak, başta 1982 Anayasası olmak üzere, çalışma yasaları, iş güvencesi, taşeronlaştırma, özelleştirme ve sendikasızlaştırmanın kaldırılması, kirli savaşın durdurulması talepleriyle 7 Temmuz'da toplanacak Türk-İş Başkanlar Kurulu toplantısında sınıfın üretimden gelen gücünün kullanılması doğrultusunda karar alınması için Türk-İş birinci bölgede 24 saat oturma eylemi gerçekleştireceğini açıkladı. Sendikalar platformunun bu eylemi 24 saat değil tam 2,5 gün sürdü ve Türk-İş Başkanlar Kurulu, taleplerinin görüşülmesi konusunda hükümetten 10 gün süre aldı. Bu taleplere işsizlik sigortası yasasım da eklemek gerekiyor.

İşsizliği doğuran kapitalist sistemin kendisidir. Bu nedenle bu taleple yola çıkarken, işsizlik sigortası ödentisinin kapitalist işletmelerin karından kesilmesi özel bir önem taşımaktadır. Aksi halde sistem, varolan açmazlarına çare olarak ve kendi varlığını tehdit etmesinden korktuğu için işsizlik sigortasını gündeme sokabilir, fakat bunun ödentisini işçi ve emekçi kesimlerden kesmek ister.

İleri sürülen bu talepler kazanılsa da, kapitalist sistemin doğasında varolan dönemsel bunalımlar olduğu gibi ve işçi sınıfı başta olmak üzere emekçi kesime saldırılar da sürecektir.

Tüm bu saldırıların kökünü kazımak, işçi sınıfı önderliğinde sosyalizmi kurmakla mümkündür. Bu bilinçle kazanımlarımızı siyasal iktidara yürümede bir araç olarak kullanmalıyız.

E. DAĞLI

İstanbul Şubeler Platformu
Genişletilmiş temsilciler toplantısı

Beşiktaş Anıl Düğün Salonunda yapılan kurul, sınıf hareketindeki bazı değişimlerin işaretlerini veriyordu.

Bu değişim/ya da gelişimlerden biri, henüz önder kadrolar nezdinde de olsa, sınıfın sendikalara müdahale sürecine girmiş olmasıdır. Bu müdahalenin bir yönü, kurul sonuç bildirgesinde ifadesini bulan, şubelerden merkezlere müdahaledir. İkinci yönü ise fabrikaların şubelere müdahalesidir ki, bu öncelikle böyle bir kurulun toplanabilmesinde, ardından da kurulun kendisinde ifadesini bulmuştur. Kurulda konuşan işçilerin ifadeleri, bu müdahalenin açık ve sert anlatımları oldu.

Bir diğer değişim, hareketin giderek daha politik söylemlere yönelmesidir. Düne kadar "sınıf" sözcüğünü kullanmaktan kaçınan Türk-İş sendikaları/sendikacıları konuşmalarını baştan sona „sermayenin iktidarı - işçi sınıfının iktidarı" temeline oturtmuşlardı. İşçilerse genel olarak daha „günlük" politikalarla ilgili görünüyorlardı. Çiller hükümetinin sermaye sınıfı ve işçi sınıfı için ne anlama geldiği, saldırıları karşılama olanak ve dinamikleri, sorunları, sorunları aşma yolları vb. onların başlıca konularıydı. Devlet terörü ve Kürt sorunu da „saldırılar" kapsamının içine girmeye başlamış görünüyordu. Konuşan işçilerin en önemli vurguları ise şunlardı:

* Bugün en temel sorun önderlik sorunudur.
* Sınıf mücadelesinin önündeki en büyük engel sendikalardır.
* Bu engel, taban iradesinin örgütlenmesiyle yıkılabilir.
* Sermayenin saldırılarını geriletmenin tek yolu genel grevdir.
* Türk-İş'in genel grev talebini „3 Ocak"a benzetmesine izin vermemelidir.

Dikkat çekici bir başka olgu, burjuvazinin yönetememe kirzinin, son hükümet şahsında iyice açığa çıktığının görünmesidir. "Çiller hükümetinin aslında bir hükümet değil, sermayenin özelleştirme komisyonu olduğu, KİT'leri satıp/kapatıp gideceği", "sermayenin artık yönetemediği" tarzındaki ifadelerde kendini gösteriyordu bu. Hatta bir konuşmacı "ben burada iktidar perspektifi bulunmayan hiç bir konuşmayı kaale almıyorum" sözleriyle başlıyordu konuşmasına.

Kurul, sendikalara güvensizliğin ifadesi ve bir çıkış yolu olarak görünen "taban iradesinin örgütlenmesi"ni de karara bağladı. Bu kararın iradesini gerçekten ifade edebilmesi ise, komünistlerin ve öncü işçilerin bu doğrultuda yapacakları çalışmalara bağlıdır. Komitelerin oluşturulmasından işleyişine kadar "irade" mutlaka işçi demokrasisini ve ihtilalciliği temel almalıdır. Bu örgütlenme bir yandan genel grev ve talepleri konusunda, sınıflar ve sınıf mücadelesi konusunda, sınıfın politik örgütlenmesi ve iktidarı konusunda tabanda bilinci yükseltme yönünde bir çalışma yürütürken öte yandan işçilerin bu komitelere en savaşkan, en bilinçli arkadaşlarını getirmelerinin önemi de kavratılmalıdır.

Komünistlerin, devrimcilerin, öncü işçilerin yoğun bir çabası olmadığı taktirde komitelerin, sendikaların inisyatifinde göstermelik kurumlara dönüşmesi ve işlevini yitirmesi kaçınılmazdır.

Komünistler bu aşamada sınıfı, genel grev komitelerini işlevi ve yapılanması üzerinde, güvenmedikleri sendikaların önlerine dikilmesini engellemede komitelerin rolü ve önemi üzerine daha fazla aydınlatmalı, kendine güvenini geliştirmelidirler. Üzerinde durulması gereken bir başka konu ise "sendika partisi/sınıf partisi" olgusudur. Reformist bir sendika partisinin, komünistlerin politik örgütlenme-politik mücadele propagandasının meyvelerini derlemesine izin verilmemelidir.

"Politikada yeni ve farklı bir üslup ve militan bir pratikte ifadesini bulmak üzere atılımcı bir ruh hali, bize gerekli olan budur. Bunu başarırsak kazanacağız..."

Yıldız AYDIN

Temmuz eylemleri üstüne

Memurlar ve Sendikacılar

Memur hareketinin sendikal çıkmazlarla durulmuş göründüğü bir sırada hükümet memur sendikalarıyla ilgili yasayı kendiliğinden gündeme getirmişti. İnönü'nün genelgesi üzerine gündeme giren konu henüz tam açıklığa kavuşmadan „Temmuz" geldi çattı.

Kamu Sendikaları Platformu'nun bütün geri çekme çabalarına karşın eylemler giderek kitleselleşti ve Ankara'da doruk noktasına ulaşmış oldu. Mücadele ilk kez onbinleri sokağa döküyordu. Bu devlet açısından oldukça uyarıcıydı ve memur sendikaları yasasının sesi soluğu kesiliverdi.

Ankara, kitlesellikte doruk olmasına karşın, nitelik açısından sadece bir başlangıç olmuştu. İstanbul'da Sultanahmet Parkı'nda düzenlenen basın açıklamasına yöneltilen azgın saldırı ve hemen ardından açıklanan zam oranları memurlarda öfkeyi körükledi. 15 Temmuz, özellikle sağlık ve belediye işkolunda, polisle çatışmalar pahasına grev ve eylem günü oldu. Ankara'da polisin tazyikli su, memurun taş kullandığı eylemler, İstanbul'da sağlıkçıların eylemlerde yaralanan arkadaşlarına hizmet verdiği grevler, memur hareketinde radikalizmi yükseltti.

Hareket hızla serpilip gelişirken, sendika yönetimleri de aynı hızla geriye düşüyor, giderek mücadeleyi geri çekmenin, zayıflatmanın araçları haline geliyorlardı. Devlet güçleriyle boğuşa boğuşa bildiri dağıtmaya çalışan sosyalistlerin önüne bir de bu "yeni bürokrat" sendikacılar dikilmeye çalışılıyordu. Tüm Bel-Sen ve Tüm Maliye-Sen'e ait bazı işyerlerinde gazete dağıtımını devlet güçlerinden daha büyük bir heves ve hırsla engelleme çabaları, bu „küçük ağa"ların Türk-İş'in ağa babalarından iyi ders aldıklarını gösteriyordu.

Memurlar bu çabuk yozlaşmış kişilikleri derhal yönetimlerden uzaklaştırmalı, mücadeleci kimliğiyle öne çıkmış arkadaşlarını yeniden görev başına çağırmalıdır. Önümüzdeki günler sıcak günlerdir. „İşçi memur elele, genel greve!" sloganının hayata geçirilmesi, korkak ve kişiliksiz sendikacılarla gerçekleştirilemez. Türk-İş'in sarı sendikacılığından alınacak ders, yanlışların tekrarı değil aşılması olmalıdır. Sendikal hakkın sınırsız ve yasaksız yasalaşması korkak adımlarla değil, birleşik ve güçlü bir mücadeleyle gerçekleşecektir. Memurlar işçilerle elele bir mücadeleye hazır olmalıdırlar.

Emekçi Kadınlar Kurultayı

8 Mart'ta toplanmak üzere hazırlanan, ancak çeşitli engellemeler sonucu Temmuz ortalarına dek toplanamayan Emekçi Kadınlar Kurultayı nihayet 10-11 Temmuz'da yapılabildi.

Kurultay'ın, çeşitli illerden temsilcilerin de katılımıyla, belirli bir kitleselliği yakalamış olduğu gözlenebiliyordu. Bu katılım bildirge sayılarını da çoğalttığı için, program zorunlu olarak konuşma ağırlıklı oldu. Hatta Divan'ın sık sık yinelemek zorunda kaldığı açıklamalara göre, pek çok konuşmacı, zaman darlığı nedeniyle kürsüyü kullanamadı. İlan edilmiş olmasına karşın serbest kürsü kurulamadı, "bazı" mesajlar okunamadı.

Kurultay Divanı'nın sözleriyle tebliğlerde "tekrarlar" çoktu. A fabrikasını temsilen tebliğ okumaya çıkan, kendi işçilik macerasını anlatıp iniyordu. Bütün işçilerin çalışma ve atılma hikayeleri birbirine benzediği için de, sanki aynı şeyleri ardarda, defalarca dinlemiş gibi oluyordunuz.

Kurultay'ın dış görünüşü özetle buydu. Ama, her konuda olduğu gibi, olayın bir de iç görüntüsü var. Ve ne yazık ki, içi dışı kadar parlak görünmüyor. Devrimci demokrasinin küçük burjuva karakteri bu "iç"ten adeta sırıtıyor. Mezhepçi çekişmelerle küçük çıkar hesapları burada da sergileniyor zorunlu olarak.

Adı Emekçi Kadınlar Kurultayı olmasına karşın, katılımın sadece düzenleyiciler kadar olması, "zaman darlığı nedeniyle okunamayan" mesajların sadece dışarıdan gelenler olması vb. gibi olgular düzenleyici yapıların kendi içine kapalı, dar perspektiflerini gösteriyor. Üstelik, sanki hiç bir destek ve tasvibe sahip değilmiş izlenimini de yaratıyordu. Kendi dışından gelen destek ve övgüyü yansıtmayıp, kendi kendini kutlayan durumuna düşmek ancak küçük burjuva

karakterin becerebileceği birşeydi ve kurultayda bu beceri bir kez daha sergilendi.

A veya B politik yapılarının, kurultayı sadece kendi insanlarıyla toplayabilmesi, ne yazık ki, "olanakların darlığı", "emekçi kadınların geriliği" vb.'den değil, adeta böyle olmasını istemekten, bu doğrultuda çalışmaktan kaynaklanan bir olgudur. Her politik yapının perspektifi ancak kendi sınıfsal bakış açısıyla sınırlı olacağından, kurultay düzenleyicilerinin sadece kendilerini ve kendilerini en iyi ifade edebildikleri alanları görebildikleri, çalışmayı bu çerçevede tuttukları, okunan mesaj ve tebliğlerden izlenebiliyordu. Bunlar, ya ilgili politik yapının merkezinden, ya bir yan örgütlenmesinden, ya da bir taraftarından geliyordu. Sunulan tebliğlerin ikinci bölümünü kamu sendikalarından gelen tebliğlerin oluşturması da bu açıdan oldukça anlamlıdır.

Kısaca, Emekçi Kadınlar Kurultayı devrimci-demokrasinin platformunu ve marjinalitesini bir kez daha sergileyen bir olay olarak anılmaya değer bir kurultay olmuştur. Böylece komünistler de kadın hareketi konusunda "ne yapmamak" gerektiğini görme şansı bulmuşlardır.

Kurultay salonunun duvarını süsleyen ve devrimci-demokrasi için hoş bir söz kalıbından başka birşey ifade etmediği görünen Lenin'in şu sözü, Emekçi Kadınlar Kurultayı'nın kadın hareketine yaklaşımına en iyi cevaptır:

"Kadınlar, feministlerin yapmacık çözümlerine değil, proletaryanın partisine minnettar kalacaktır."

"Bağımsız" harekete hayır! Bütün işçi, devrimci ve sosyalist kadınlar sınıf mücadelesinin saflarında erkek yoldaşlarıyla kolkola savaşacaktır.

Yıldız AYDIN

Siyasal teşhirden ekonomik içerikli demokratik taleplere mi?

Ekim'in 15 Haziran sayısında „Mevzi direnişten topyekün mücadeleye" adlı imzasız yazıda Kağıthane direnişinin izlediği süreç anlatılmakta, gelinen noktada tüm sınıfı ilgilendiren iş güvencesi talebinin uç veriyor olmasına dikkat çekilmekte ve komünistler iş güvencesi ve işsizlik sigortası talebi etrafında sınıfı örgütlemeye ve harekete geçirmeye çağrılmaktadır.

Kuşkusuz komünistler ekomonik içerikli demokratik talepler için de mücadele ederler. Fakat yazarın unuttuğu önemli görevler var. Komünistler bir talebi ileri sürerken veya sınıfın kendiliğinden başlattığı talepleri desteklerken düzeni teşhir etmeyi asla ihmal etmezler. Ayrıca sınıfın tarihsel bakımdan oynaması gereken rolü, proletaryanın kendisi için bir sınıf olma bilincini oluşturmayı özel bir hedef sayarlar. Oysa sözkonusu yazıda böyle bir kaygı yok. Üstelik ikinci bir başyazı gibi imzasız yayınlanmış.

Şu ileri sürülebilir. Bizim politik perspektifimiz zaten bilindiği için, biz her yazıda politik teşhir yapmayı, hedef belirlemeyi gereksiz gördük.

Hayır. Bu geçerli bir mazaret olamaz. Her yazı kendi içinde bütünlük taşımalı ve siyasal teşhiri mutlaka kullanmalıdır. Bizi günlük gazetelerin makale yazarlarından ayıran temel de bu olsa gerekir. Ayrıca bu mazareti kabul de etsek, bu gazete belki de saflara yeni katılan bir insanın eline ilk defa verilecek ve o insanın bilinçlenmesine hizmet etmeyecektir. Kaldı ki bizi işçi sendikalarından ayıran politik perspektif ve siyasal hedefimizken, bugün Sendikalar Platformu'nun Türk-İş'e dayattığı maddelerden ikisi de işgüvencesi ve işsizlik sigortası talepleri olmuştur. Eğer bahsedilen bu yazıdaki ufuksuzluk bizim çizgimiz haline dönüşürse (ki bunu şimdilik mümkün görmüyorum), hemen açık çalışmaya da geçer, ihtilalci örgütümüzü dağıtıp bir sendika kurabiliriz.

Örneğin işsizlik sigortası talebini ele alalım. İşsizlik sigortası, işsizler ve işsiz kalacaklar için bir güvencedir. Sermaye sınıfı ise bu talebe düzenin emniyet sübapı olarak bakar ve bu yönteme de başvurabilir. Fakat asıl hedefi bu sigortayı oluşturarak, ödeneği işçi, memur ve emekçi kesimlerin üzerine yıkmaktır. Komünistler ise bu talebi öne sürerken ya da desteklerken bu fonun işverenlerin karından kesilmesi gerektiğini özellikle belirtirler ve emekçi sınıflardan kesilen ödentilerle oluşturulmasına karşı dururlar. Çünkü işsizliği yaratan kapitalizmdir. O halde bunun faturası düzen yıkılıncaya kadar kapitalist sınıfa kesilmek zorundadır.

İşçi sınıfı Sendika Şubeler Platformu düzeyinde öne çıkardığı talepleri, siyasal iktidara yürümede kendi gücünün bilincine varmanın aracı olarak kullanmalıdır.

E. DAĞLI

Otobüste açık oturum!

Beykoz'dan Kadıköy'e giden hayli kalabalık bir belediye otobüsüyle yolculuk ediyoruz. Hemen yanıbaşımızda doktor adayı iki bayan tıp öğrencisi hararetli bir tartışmaya dalmışlar. Konu memur maaşlarına yapılan % 12'lik zam. Doktor adayları sözkonusu zamın güdüklüğüne karşılık kamu emekçilerinin ortaya koydukları büyük tepki ve eylemlilikten söz edip, haklılığına ilişkin sesli düşüncelerini dile getiriyorlar. Birden onlara yakın oturan orta yaşın biraz üzerinde bir başka şahıs da tartışmaya katıldı. İlgiyle dinlemeye başladık. "5 milyon maaş neyinize yetmez. Yarın kendiniz gibi bir doktorla evleneceksiniz, maaşınızın toplam tutarı on milyon edecek. Devlet herkese 7 -10 milyon maaş verirse memleketin durumu nereye varır?"

Tartışmacımız hayli ateşli... Türkiye ekonomisinin krizinden, iç ve dış borçlardan, ücretlerin yüksekliğinden, kamu açıklarından ve tüm bunların enflasyon üzerindeki olumsuz etkilerinden sözederek, herkesi adeta tartışmaya çağırıyor, destek arıyordu. Tam bu sırada öğrencilerden biri müdahale etti. Ama bir gaf yaptı: "Bugün bir belediye işçisi 7 milyon maaş alıyor. İyi de biz doktorlara bu miktar niye çok görülüyor?" Tartışmacımız fırsatı kaçırmadı ve bu boşluğa saldırıya geçti. "Siz doktorsunuz, temizlik işlerinde çalışmıyorsunuz, hem siz çöpleri toplar mısınız?" diyerek tıp öğrencisini sıkıştırmaya çalıştı. Tıp öğrencisi yarattığı boşluğun farkına varmış olacak ki, "ben pekala bir çöpçü ya da bir işçiyle de evlenebilirim, bu da onursuz bir şey olmaz", yanıtını verdi.

Otobüsteki yolcuların hemen tümü ilgiyle tartışmayı dinliyor ve bir fırsatını bulup, onlar da konuşmak istiyorlardı. Araya biz giriverdik. Kısaca Türkiye ekonomisinin krizinden, iç ve dış borçlardan, kamu açıklarından, işsizlikten ve nihayet enflasyondan sorumlu olmadığımızı anlattık. Krizin nedenleri ve sorumlularına ilişkin düşüncelerimizi açıkladık. Sorumlusu olmadığımız bir durumun ağır faturasını ödemek zorunda olmadığımızı belirttik.

Bu arada tartışmaya katılmaya hazır yolculara göz gezdirildiğinde yüzlerindeki memnuniyet belirtisi görülüyordu. Besbelli ki bizi onaylıyorlardı. Bu onayın dışa vurulmasını sağlamak için ortaya bir soru attık: "Krizin nedeni de, sorumlusu da biz işçiler ve emekçiler olmadığımız halde, niçin devlet, işbaşındaki hükümetler ve işverenler bizlerden fedakarlık bekliyor, 'acı ilacı' içmemizi istiyorlar?"

Soru hedefini buldu! Yolcuların neredeyse tamamına yakını bizi onaylayıcı konuşmalar yaptılar. Tartışma iyice yayıldı. Orta yaşın üzerindeki ateşli tartışmacı iyice köşeye sıkıştı.

Bilinçli bir şekilde tartışmayı Türkiye'nin en yakıcı sorununa, Kürt sorununa kaydırdık. "Yetkililer işçilere ve memurlara istenilen düzeyde ücret ödeyecek durumda olmadıklarını ileri sürüyorlar. Ne var ki yaklaşık on yıldır "birinci sınıf vatandaşlar" ve "kardeş" dedikleri Kürt halkına karşı topyekün saldırıya geçirdikleri subaylara, polislere, özel timlere, köy korucularına ve bilcümle devlet bürokrasisine çok yüksek maaş verebiliyor. Onlar için para bulabiliyorlar. Bu çok büyük bir çelişki değil midir? Türkiye'nin bütçesinin yarısına yakını bu alana aktarıldığını bilmeyenimiz var mı? Hem Türkiye'nin işçisinin, emekçisinin istemediği, desteklemediği bir savaş yürüteceksiniz ve hem de bu haksız savaşın faturasını, başta o bölge halkına olmak üzere bu savaşa karşı olan işçi ve emekçilere ödetmeye kalkacaksınız. Bu savaşta hangi işçinin, hangi emekçinin çıkarı var? Hiç birinin. O halde faturasını niye biz ödeyelim?"

Ortam biraz daha gerginleşti. Bir yolcu sert bir tepki gösterdi: "Orada bölücülüğe, devleti bölmeye çalışanlara karşı savaşılıyor. Biz aç kalmaya razıyız. Terör sorunun çözülmesi için oraya her türlü harcama yapılmalıdır", dedi. Ateşli tartışmacımız da onu destekledi. Yanıtı Kürt kökenli iki yolcu verdi. "Bölücü dediklerimiz yaklaşık iki ay süren bir tek taraflı ateşkes ilan etti. Devlet ne yaptı? Niye sorunu demokratik yollardan çözmeye çalışmadı?"

Memurlara % 12'lik zamla başlayıp, Türkiye'nin en yakıcı sorunu ile politik içerik kazanarak genelleşen otobüsteki açık oturum Kadıköy'de sona erdi.

"Sıcak bir yaz" deyimi artık Türkiye'nin politik iklimini tanımlamada yetersiz kalıyor. Hemen herkes bir politizasyon dalgasının etkisini yaşıyor. İşçisi, emekçisi ile Türkiye'nin insanı sessiz düşünmeyi geride bırakmış, artık sesli düşünüyor. Yeter ki birileri yol açsın. Nereden bakılırsa bakılsın, dönem kitlesel propaganda-ajitasyon ve eylem dönemidir. Komünistler ve devrimciler bu durumu çok iyi değerlendirmeli, bu fırsatı kaçırmamalıdırlar.

S.M.

Sermayenin Çiller şovu

20 Ekim seçimlerinde çeşitli vaadlerle iktidara gelen DYP-SHP hükümeti, her zaman olduğu gibi misyonları gereği sermayenin verdiği rolü oynadılar. Kısmen de başarılı oldular. Belli bir süre yükselen toplumsal muhalefeti oyalayabildiler. Memura sendikal hak, işsize iş, işçiye yüksek ücret, beşyüz günde enflasyonun düşürülmesi, köylü borçlarının affı, adalet reformu, "Kürt realitesi"nin tanınması vb., bütün bu vaadler „herkesin karnı tok, sırtı pek" ve „konuşan Türkiye" sloganlarında ifadesini buldu. Böylece örgütsüz ve dağınık olan işçi sınıfı ve emekçiler bir beklenti içine sokulabildi. Ne var ki, bu düzenin işçi sınıfına, emekçiye, ezilen halka işkence, kan, zulüm, açlık ve sefaletten başka vereceği birşeyi olmadığı, parlak vaadlerinin koca bir yalan yumağı ve oyalama taktiği olduğu kısa bir sürede kanıtlandı. İşsizler ordusu günden güne büyüdü, yüzde yetmişlerin üzerine çıkan enflasyon ile emekçilerin ekmeğinden bir parça daha koparıldı. Tensikatlar tüm hızı ile devam ediyor. Köylü borçlarının affı koca bir aldatmaca olarak kaldı. "Kürt realitesi" tanındı! '91 Newroz'unda yüzlerce Kürt katledildi, gün tarihe kanlı Newroz olarak yazıldı. Adalet reformundan işkence, katliam, sokak infazları, şiddet, baskı ve zulümden başkası çıkmadı. Memur sendikaları halen çözüm bekleyen bir sorun.

Dönüp bu tabloya baktığımızda „herkesin karnı tok, sırtı pek" sloganı ne kadar da uygundur! Herkesin karnı tok olmasa da, sırtı pektir! Ankara'ya yürüyen memurlar jop, dipçik ve dayaktan geçiriliyor. Grev yapan işçiye asker, polis saldırıyor. 8 Mart'ı kutlayan kadınlara devletin kolluk güçleri saldırıyor vb. Ancak sırtı pek olan bir toplum asker, polis, işkence üçlüsü ile bu kadar haşır neşir olabilir.

Burjuvazi ve onun temsilcisi koalisyon hükümeti bu kısa sürede yeterince teşhir olmuş, gerçek yüzü ortaya çıkmıştır. Artık işçi sınıfının, memur hareketinin ve emekçi halkın beklentileri ifadesini eylemliliklerde bulmaktadır. Özellikle son iki yılda işçi sınıfının yaygınlaşan eylemliliği militan bir hal almaya başlamıştır. Fabrika işgalleri, açlık grevleri sık sık yaşanan eylemlerdir. Düzeni hedefleyen politik sloganların yaygınlaşması („Ücretli kölelik düzenine son!", „İşçi-memur el ele, genel greve!", „İşçiler birleşin, iktidara yerleşin!"), memurların radikal ve kararlı mücadelesi, öğrencilerin cılız da olsa yürüyüş, boykot vb. gibi eylemleri, köylülerin ürün bedellerini almakta karşılaştıkları sıkıntılar karşısında yükseltikleri hoşnutsuzlukları, vurduğu darbelerle ordu ve düzen cephesinde korku ve panik yaratan Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin kararlılık içinde çözümünü dayatması... Bütünlük içinde bakıldığında ülke nüfusunun yüzde sekseni parça parça, dağınık ve kendiliğinden de olsa hoşnutsuzluğunu eylemlerle somutlaştırmaktadır.

Bu durum burjuvazinin bunalımını her geçen gün artırdığı gibi onu yönetemez duruma getirmektedir. 20 Ekim ile bugünkü hükümetin ruh hali ve manevralarına bakıldığında bunu görmemek mümkün değil.

Özal'ın ölümü ile yeni bir manevra alanı açıldı. Demirel'in Cumhurbaşkanı olması akabinde boşalan başbakanlık iyi kullanılmalıydı. Kitledeki güvensizlik, hoşnutsuzluk, yerini kısa da olsa yeni bir beklenti ve umuda bırakmalıydı. Hem içeride hem de dışarıda iyi bir imaj bırakmak, burjuvazinin barbar, saldırgan yüzünü perdelemek, demokrasi havariliği yapmak isteniyordu. Bunu en iyi yapacak olan da Çiller'dir. Çünkü yarı Amerikalıdır, müslümandır, sempatiktir, demokrattır vs. Bu kadar özelliği kimde bulacaklardı ki başka? Üstelik bir de demokrasi abidesi (!) olan bu ülke, tarihinde ilk defa bayan başbakana sahip olacaktı. Nereden bakarsan bak, kadın hakları alanında iyi bir puan olacaktı. Oysa daha dört ay önce 8 Mart gibi dünyaya mal olmuş emekçi kadınların direnişi ve kanı ile kazanılmış dünya emekçi kadınlar gününü İstanbul'da kutlamak isteyen emekçi kadınlara polis saldırmış, işkenceden geçirmişti. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Ancak çifte standartları göstermek için şu an bu kadarı yeterlidir. Kapitalist düzende burjuva kadını emekçi kadına nazaran daha özgür olsa da, bu kadın erkek eşitliği ya da "burjuva kadını özgürdür" olarak algılanmamalıdır. Emekçi kadının emeği metalaştırılırken burjuva kadının (Çiller sınıfından olanların) cinselliği metalaştırılmıştır.

Zaten kapitalist düzende kadın cinsiyeti bir metadır. Örneklersek: Madam Manukyan Türkiye'deki sanayi dallarından bir kaç kat fazla vergi veriyor ve burjuvazi övünerek reklamını yapıyor. İstatistiklere bakıldığında, dokuzyüzlü telefonların

(Devamı s.12'de)

Sivas olayları neler gösterdi?

Sivas katliamını izleyen kitlesel protesto gösterileri, Uğur Mumcu cinayetini izleyen gösterilerin gel-geç, tesadüfi bir olay olmadığını, tersine toplumun ara katmanlarında belirli bir öfke birikiminin depolu olduğunu ortaya koydu.

Uğur Mumcu cinayetini izleyen gösteriler, çeşitli çevreler tarafından çok çeşitli biçimlerde değerlendirilmişti. Kimileri olayın baştan sona tümüyle bir düzen mizanseni olduğu yargısındaydılar. Bu çevreler toplumun küçük burjuva kesimlerindeki tepki patlamasını „önemsiz" , „kalıcı olmayan" bir olaya indirgemek için hayli gayret gösterdiler. Dahası harekete geçen kitlelerin düzenin „en sadık tabanı" olduğunu iddia etmeye kadar vardırdılar „değerlendirme"lerini (!)

Başka bazıları açısından ise, yıllar sonra yüzbinlerce (!) insanın sokaklara taşması tek başına dahi muhteşem bir olay, eylemin kutsanması için yeterli bir nedendi. Eyleme bu pencereden bakanların yapabilecekleri tek şey vardı ve onu yaptılar. Yığınların peşine takıldı. Bu yığınsal gösteriler, solun devrimci demokrat kesimlerinin „yığına tapan", kemalist ve demokratizmi aşmayan karakterinin suyüzüne çıkması için yetti de arttı bile. Kemalist Aydınlık çevresi içinse sorun son derece açıktı. Onlar açısından, bugün için en doğru tutum „hortlayan irticaya karşı kemalist laikliği savunmak"tı. Ve öyle yaptılar.

Komünistler açısından kuşkusuz ki her yığın hareketi önemlidir ama kendi başına olumlu değildir. Bir yığın hareketinin taşıdığı olumlu potansiyel, yalnızca bu hareketin ortaya ortaya çıkış nedenine değil, **devlete rağmen** bir karakter taşıyıp taşımadığına, düzeni ileri bir noktadan „eylemci bir eleştiriye" tabi tutup tutmadığına bakılarak saptanabilir.

Ama bu kuşkusuz ki tek başına hiç bir „olumlu sonucun" garantisi değildir, olamaz. Eğer siyasal önderlik boşluğu kapatılamaz, kitle hareketi ileri bir önderlik düzeyiyle birleşemezse, hareket gericilik tarfınmdan ezilmeye ya da istismar edilmeye de açık hale gelir. Sözkonusu olan bir küçük burjuva hare-ketliliği ise, bu sonuncusu daha büyük bir olasılığa dönüşür.

Bizler, bu bakışaçısıyla, Uğur Mumcu olayının toplumun küçük burjuva kesimlerinde demokratik içerikli bir politizasyon artışı yarattığını vurgulamış, o sıralar henüz daha zayıf olmakla beraber, gösterilerin belli bakımlardan devleti hedefleyen karakteri üzerinde ısrarla durmuştuk. Sivas katliamını izleyen gösteriler, bu gerçeğin daha açık biçimler altında görülmesine yolaçtı. Uğur Mumcu cinayetini protesto gösterileriyle kıyaslandığında, bu yeni gösterilerde kitleler devlete olan tepkilerini daha sert ve açık biçimler altında ortaya koydular. Ka-tılımm yüzbinleri bulduğu belirtilen gösterilerde hangi sloganlar öne çıkmıştır? Bunlar sıralandığında bu gerçek daha net görülecektir. „Katil devlet!", „Devlet terörüne son!", „İnfazlara son!", „Katiller mecliste!" vb. bu sloganlardan yalnızca bazıları....

Olayın önemini vurgulamak, gösterilerin taşıdığı ileri potansiyeli ortaya koymak için iki önemli hatırlatma daha yapılabilir. Bu tür sloganların haykırıldığı yığınsal gösterilere Türkiye'de 13 yıldır, 12 Eylül'den bu yana ilk kez şahit olunmaktadır. Ve ayrıca -kuşkusuz çok daha önemli olarak- yüzbinli rakamlara ulaşan bir yığınsal gösteride, burjuva meclisin taşlanması, düzenin en yumuşak yüzü olan sosyal demokratların protesto edilip liderlerinin tartaklanması, Türkiye tarihinde ilk kez rastlanan olaylardır.

Bu olaylar, küçük burjuva katmanlarda düzene karşı önemli bir tepki birikiminin olduğuna açık bir kesinlik kazandırmıştır. Sivas katliamı protestolarının ortaya koyduğu, kesinlik kazandırdığı ilk sonuç budur.

Ne var ki, küçük burjuva kitle polilitizasyonunda sorunun yalnızca bu boyutunu görmek, son derece eksikli ve tek yanlı bir kavrayış olacaktır. Böylesi bir tek yanlı kavrayış, düzenin olaylardaki provokatif yaklaşımının yeterince değerlendirilememesine yolaçacağı için son derece tehlikelidir de.

Gerek Uğur Mumcu cinayetini, gerekse de Sivas katliamını izleyen kitle gösterileri küçük burjuva kesimlerdeki politizasyon artışının bir diğer boyutunu da gözler önün serdi. Her iki olayı izleyen gösteriler yanlızca küçük burjuva kesimlerdeki genel bir hareketlenmeye işaret etmediler, aynı zamanda toplumun bu kesimlerinde bir politik kutuplaşmanın yaşandığını da ortaya koydular. Bu olaylar küçük burjuvazinin geleneksel kesimleri ile modern kesimleri arasında hızlı bir politik kutuplaşma yaşandığını netleştirdi. Düzen ve devrim ikileminden

uzak, henüz onunla bütünleşmemiş, dahası onun üstünü de örtebilen, bugünkü şekliyle genel bir ilericilik-gericilik, laiklik-irtica ekseninde gelişen bir kutuplaşma bu.

Hareketlilik halindeki kitlelerde, devlete yönelik tepkilerle beraber ve doğal ki **onunla doğru bir tarzda** birleştirilmiş olmaktan uzak bir biçimde, gericiliğe-irticaya karşı da bir tepki görülmektedir. Bu durum ise düzene ve reformistlere, kitle hareketinin bu geri yönünü öne çıkarma, bu geri yön üzerinden kitle hareketini istismar etme olanağı sağlamaktadır. Düzen, uzun bir süredir güçlenen -daha doğrusu burjuva devletin özel gayretleriyle güçlendirilen- dinsel gericiliği kitle hareketinin yöneldiği temel hedef haline getirmek istemektedir. Yaratılan laiklik-irtica ikilemi üzerinden devleti hedeflemeyen bir laiklik-irtica çatışması tezgahlanmaya çalışılmaktadır.

İşte bu bizi, Uğur Mumcu cinayetini ve Sivas katliamını izleyen kitle gösterilerinden çıkarılması gereken bir diğer sonuca getirmektedir. Son olaylar, düzenin **provokatif bir çaba** içinde olduğuna da kesinlik kazandırmıştır. Her iki olayda ve özellikle de ikincisinde düzenin istediği sonuca ulaşamamış bulunması, tersine gelişmelerin kendi aleyhine seyretmesi, olayın bu yönünün küçümsenmesini doğurmamalıdır. Önemli olan her iki olayda da, düzenin benzer bir provokatif çabayla özel bir rol oynaması, olayları kendi dayatmak istediği gündem doğrultusunda yönlendirmeye çalışmış olmasıdır.

Olaylar göstermektedir ki, düzen, yükselen Kürt ve işçi hareketini, emekçi muhalefetini dizginlemek, geriletmek ve boğmak için yalnızca doğrudan devlet terörünü kullanmakla yetinmeyecek, aynı zamanda, daha önceleri Maraş, Çorum, Malatya vb. örneklerde görüldüğü türden provokasyonları da devreye sokacaktır. Amaç ise açıktır. **Toplumun gündemini, devletin iç çatışmasındaki açık taraf konumunu örtecek, devletin „tarafsız bir makam" olarak görülmesini sağlayacak tarzda değiştirmek.** Böylece, birleşmiş bir şekilde ve fiilen yüzü devlete dönük olarak gelişen bir toplumsal hareketlilik engellenmiş olacaktır. Emekçi hareketini kendi içinde atomize ederek ve çatıştırarak onun birleşik karakterini bozmak, dikkati devlet üzerinde yoğunlaştırmasını engellemek, bu politikayla ulaşılması hedeflenen amaçtır. Devlet kitleler için mücadele edilmesi gereken değil, müdahalesi talep edilen bir „hakem"e dönüştürülmek istenmektedir.

Bu amaçla düzen, gündemi sınıfsal mücadele ekseninden kaydırmaya, kitle hareketliliğinin gündemini farklılaştırmaya çalışıyor. İşçi sınıfı ve Kürt emekçi mücadelesini, laiklik-irtica, alevi-sunni vb. ayrımlar üzerinde çarpıtılmış bir gündemle boğabileceğini düşünüyor.

Olaylar, bunu bugün için başarmakta zorlandığını, dahası planlarının tersine tepebildiğini gösteriyor. Ne var ki, bu yalnızca düzenin daha hazırlıklı, daha organize ve hesaplı bir biçimde saldırılarını, provokasyonlarını gündeme getireceğini gösterir. Düzenin, belli başarısızlıkları yüzünden bu planlarından vazgeçebileceğini düşünmek mümkün değildir.

Düzenin bu politikası tutar mı?

Bu sorunun cevabının ne yönde olacağı tümüyle devrim cephesinde işlerin ne yönde seyredeceğine, onun hazırlık derecesine ve perspektif açıklığına bağlıdır. Kitle hareketi, sahip olduğu ileri karakteriyle devrim cephesine bu görevin başarılması, düzen politikasını tersine çevrilmesi açısından önemli imkanlar sunmaktadır. Bu noktada sorun, henüz birbirinden kopuk bir biçimde ifade edilen dinsel gericiliğe yönelik tepki ile devlete tepkiyi uyumlulaştırabilmek, ve ikincisinin temel karakterini verdiği bir mücadele hattını örgütleyebilmektir.

Bu ise, ne "laiklik-irtica ikilemi sahte bir ikilemdir", "laiklik için mücadele kemalizme kan taşır" diyerek, ve böylece kitle hareketinin demokratik taleplerine karşı bir pozisyon alınarak, ve ne de tersinden bir tutumla „laiklik-irtica" ikilemine teslim olarak (sonuçta düzene ve kemalist ideolojiye kan taşıyan bir politik tutumla) başarılabilir bir iş değildir.

Yapılması gereken, kitlelerin demokratik bir talebi olan laiklik mücadelesini, iktidar hedefini başa koyan bir perspektifle ele alıp yönlendirmek ve desteklemektir.

Son gösteriler komünistlerin ve devrimci hareketin görevi ve sorumlulukları açısından önemli bir uyarıcıdır. Öyle olmalıdır. Herşeyden önce bu olaylar, dinsel akımlar, laiklik ve düzen arasındaki ilişki konusunda açıklıkları daha da derinleştirmeyi ertelenemez bir göreve dönüştürmüştür; hareketin önüne ivedilikle yerine getirilmesi gereken bir görev alanı açmıştır. Bunları kısaca sıralayacak olursak;

* Kitle hareketinin laiklik-irtica ikilemi içine sıkıştırılmasına karşı mücadele etmek, dikkati „devlet" üzerinde yoğunlaştırmak;

* Burjuvazinin, emekçileri mezhepsel bir temelde, Alevi-Sünni ayrımı temelinde bölme girişimlerine karşı durmak;

* Devletin provokatif girişimlerini, terörist yüzünü açığa çıkarıp teşhir etmek;

* Devletin laiklik konusundaki demagojik yaklaşımlarını, iki yüzlü karakterini teşhir etmek;

* Ezilen bir mezhep olan Alevilerin „eşitlik" talebinin meşruluğunu savunmak... Ama bunu Sünnilik karşıtlığına dönüştürme eğilimleriyle mücadele etmek, dikkatleri sorunun kaynağına, düzene ve burjuva devlete yöneltmek;

* Alevi burjuvazinin, burjuva devletle uzlaşma girişimlerini, Alevileri Türkleştirme kampanyalarını, düzenin Aleviliği Kürt hareketinin karşısına çıkarma politikalarını teşhir etmek;

* Kitle hareketindeki, alevi nüfusundaki sosyal demokrasi ve devlet karşıtı eğilimi öne çıkarıp derinleştirmeye çalışmak; ama bunu dikkatleri mezhepsel ayrımlardan sınıfsal ayrımlara çekerek, burjuva laiklik anlayışı yerine proletaryanın laiklik sorununa bakışının propagandasını yürüterek gerçekleştirmek.

Düzen, küçük burjuva kitle hareketini, harekete çarpıtılmış bir gündem dayatarak, emekçi hareketini bölme, geriletme amacı için istismar edebilecek midir? Yoksa küçük burjuva kesimdeki hareketlilik sınıf mücadelesinin, devrim mücadelesinin ilerletilmesi için önemli bir imkana mı dönüşecektir?

Kitle hareketinin dayattığı bu sayılan görevler ne denli başarılacaktır? Diğer soruların cevabı tümüyle buna bağlıdır.

Uğur Mumcu cinayetini ve Sivas katliamını izleyen gösterilere bu cepheden, müdahale cephesinden bakıldığında ortaya çıkan sonuç bir olumsuzluktur. Bu gösterilerde herhangi bir taktik ve örgütsel müdahale gücü gösterilememiştir. Sivas olayları mevcut önderlik boşluğunun kapanmaya başladığını değil, ne yazık ki tam tersini göstermiştir.

Siyasal önderlik sorunu bütün aciliyeti ve kapsamıyla hala orta yerde ve çözümsüzdür.

Ve iki şeyi hiç unutmamalıyız.

Bir; tarihin cömertliğine bel bağlama hakkına en az sahip olan komünistlerdir.

İki; "Ya sosyalizm ya barbarlık". Hız kazanan tarih orta yerde durmaz.

Erhan TAYLAN

Sermayenin Çiller...

(Başlarafı s.9'da)

burjuvazinin en iyi gelir kaynaklarından biri olduğu görülmektedir. Burjuvazinin bu yoz ve çürüyen karakteri gözönüne alındığında, Çiller'in de aslında bir meta olarak pazara sunulduğu görülür.

Kapitalizmin bu çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğu, içine düştüğü bunalım krizi her alanda olduğu gibi Çiller hükümetini de çok belirgin bir umutsuzluk içine, yönetememenin verdiği korku içine itmiştir. İlk etapta, sanki düzenin bunalımı ve sorunların temelinde eski kabine varmış görünümü vererek, yeni bir kabine oluşturdu. Ancak oynadıkları senaryoya kendileri de inanmamışlardı. Yeni kurulan hükümet kaygılı, telaşlı ve acınacak bir ruh hali içindedir: Demirel; "Gidebildikleri yere kadar gitsinler, nasıl olsa erken yorulacaklar", yeni bakan Mehmet Köstepen; "Allah utandırmasın" demektedir. Mustafa Çiloğlu ise bakan olduğunu duyunca kaygılı bir şekilde yemeğini yarıda bırakıp odasına çekilmektedir...

Dönüp 20 Ekim'deki sahte de olsa ruh halleri ve iddiaları ile karşılaştırdığımız zaman şu görülmektedir: Yükselen toplumsal muhalefet, işçi hareketindeki eylemlilik, Kürdistan'da sertleşerek süren ulusal mücadelenin vurduğu darbeler karşısında burjuvazi sonunun yaklaştığını düşünüyor. Bugüne kadar döktükleri kanın, sömürü ve zulmün hesabının nasıl sorulacağını tahmin edebiliyor. Korku ve tedirginliklerinin nedeni budur.

Yaklaşan sonu hızlandırmak, sömürüsüz sınıfsız, emeğin bayrak olduğu bir toplumun temellerini atmak için, ağırlıklı olarak kendiliğinden ve ekonomik de olsa, gelişen işçi sınıfının eylemliliğini sınıf bilinçli bir iktidar mücadelesine yöneltecek bir komünist önderliğin olmaması burjuvazinin manevra alanının biraz daha genişlemesinin ve ömrünün uzamasının tek nedendir.

O halde komünistlerin acil görevi, sınıf temelleri üzerinde yükselen, sınıfla bütünleşmiş, sınıfı iktidara taşıyacak sınıf partisini yaratmaktır. Sosyalist Türkiye'nin temellerini atmak için bu olmazsa olmaz koşuldur.

TEKOŞİN

Özelleştirme sorunu üzerine

Özel mülkiyet düzenine karşı

Makyaj tazeleyerek DYP-SHP koalisyonunun II. savaş kabinesini kuran kapitalistler, işçi ve emekçilerin reçetesini hiç vakit geçirmeksizin açıkladılar. Enflasyonu aşağı çekmek, iç ve dış borç açığını dizginlemek, ekonomiye istikrarlı bir büyüme hızı kazandırmak, toplumsal barış ve huzuru korumak vs. için "acı ilaç içmek zorundayız."!

Kitlesel işten çıkarmalar, zam dalgası, gençliğe ve ilerici toplumsal muhalefete sopa, Kürt halkına karşı geleneksel inkar ve imha politikasının tüm kapsamıyla sürdürülmesi, koalisyonun II. savaş kabinesinin gerçek programıdır. Bu program işçi ve emekçiler açısından bildiktir, tanıdıktır. İşçi ve emekçiler, Kürt halkı ve gençlik hammaddesi kızılcık sopasından, kandan, çelik ve baruttan oluşan "acı ilaç"ın tadını çok iyi bilmektedir. Burada "yeni" olan tek olgu, savaş kabinesinin saldırı programının, '80'lerde gündeme alınan ve Özal'ın sistematik iktisadi ve ideolojik çabalarıyla toplumsal zemini adım adım döşenen özelleştirme programını sonuçlandırma hedefini kapsamasıdır.

"Saldırmadan önce saldırına kılıf bul". Bu düstur haydutluğun manifestosudur. Sermaye cephesi topluma yönelik saldırı planlarını, her defasında toplumun yararına, iyiliğineymiş gibi lanse eden taktik bir ön hazırlığın eşliğinde devreye sokmakta, böylece, hedeflerine meşruiyet zemini döşemektedir.

12 Eylül cunta iktidarı ekonomik krizin, enflasyonun nedeni olarak "yüksek işçi ücretleri"ni göstermiş ve bunu işçi sınıfının temel hak ve özgürlüklerine, mücadelesine, örgütlülüğüne yönelen dizginsiz saldırılarının dayanağı haline getirmişti. Ücretler dondurulmuş, grevler yasaklanmış, örgütlenme özgürlüğü postallar altına alınmış, her türlü hak mücadelesinin ve toplumsal muhalefetin karşısına cunta kanunu, asker ve polis barikatı dikilmişti. Geçen süreçte, işçi ve emekçi kitlelerin sefalet ücretine, yoksulluğa mahkum edilmeleri enflasyonu aşağı çekmediği gibi, hızla tırmanmasının önüne de geçememişti. Şimdi, bütçe açığının ve enflasyon canavarının bir başka kafası olarak KİT'ler gösteriliyor.

KİT'lerin özelleştirilmesi programı, KİT'lerin devlet mülkiyetinden özel şahıslara basit bir el değişimi sorunu olmayıp, işçi sınıfının toplumsal-siyasal yaşamının bir çok cephesini hedefleyen çok daha kapsamlı bir saldırı politikasıdır. Kapsamı yerel değil, uluslararası ölçektedir ve salt ekonomik değil, ideolojik, politik boyutludur.

KİT'lerin özelleştirilmesi programı uluslararası sermayenin, kapitalist dünya ekonomisinin yaşamakta olduğu bunalım ile birlikte gündeme aldığı bir olgudur. Programın mimarları, emperyalizmin uluslararası finans kurmayı olan IMF ve Dünya Bankası'dır. Programın iktisadi temeli, uluslararası burjuvaziye yeni yayılma/kaynak alanları yaratmaktır.

İdeolojik arka planının ana kapsamı "sosyal devlet" anlayışına karşı yürütülen savaştır. Kapitalizmde devletin yapısı sosyal değil, oligarktır. Kapitalizm gelişme dinamiğini toplumsal ilişkilerin sosyalizasyonunda değil, rekabetin çelişkili, çatışmalı dünyasında bulur. Öyleyken, yüzyılın ilk çeyreğinde meydana gelen Bolşevik devrimi ve ardından patlak veren sosyal devrim kalkışmaları; Çin devrimi, II. Dünya Savaşı akabinde kurulan devrimci halk demokrasileri kapitalist ülkelerdeki sosyal ilişkilerin gelişimini de etkiledi. Sosyal çalkantılarla dolu bir yarım yüzyıl geçiren Batı Avrupa kapitalizmi dipten gelen sosyal basınca karşı "sosyal haklar" ile barikat örmeye çalıştı ve bunu başardı da. "Sosyal devlet" imajı kapitalizme yaklaşık bir yarım yüzyıl rahat nefes aldırdıysa, bu, bedellerini ödeyerek mümkün olabilmiştir. Kapitalizm ağır bir mali faturaya dönüşen "sosyal" yükümlülüklerden artık kurtulmak istiyor, göze almak istemiyor, göze alacak durumda da değil. Burada gözden kaçırılmaması gereken husus, "sosyal devlet" anlayışının kapitalizmin bünyevi bir dinamiği olarak değil, sosyalizmin basıncının ürünü olarak yaşam alanı bulabilmiş olmasıdır. Bu kritik bir öneme sahiptir. Zira, SSCB ve Doğu Avrupa'daki çöküş sosyalizm dinamiğinin "sosyal devlet" üzerindeki güçlü basıncının ortadan kalkması

anlamına geldiği gibi, "sosyal devlet" imajı kapitalizm için artık hem bir lüks, hem de ideolojik bir basınç oluşturmaktadır.

Özelleştirme programının politik arka planında ise, devletin sözde "sınıflar üstü" görünümünü kotarma kaygusu yatmaktadır. KİT'ler devleti işveren pozisyonunda gösteriyor. Her toplu sözleşme dönemi, işveren konumundaki devlet ile yüzbinlerce işçinin ve kamu emekçisinin karşı karşıya gelmesi, çatışması dönemi oluyor. Bu olgu, devletin sözde toplum üstü/denge kurucu pozisyonunu sarsıyor, sınıfsal karakterini açığa çıkartıcı oluyor. Devlet iktisadi alanın dışına çıkarak ya da perde gerisine çekilerek „zor"un tarihsel rolüne „küçülmek" istiyor. İngiltere örneğinde görüldüğü gibi, „devletin küçülmesi"nden siyasal yaşam üzerindeki baskı gücünün azaltılmasını değil, tam tersine, yürütmenin güçlendirilmesini ve merkezileştirilmesini, toplumsal- siyasal yaşamın militarist bir denetimini hedefleyen bir „demir el"i amaçlıyorlar.

Özelleştirmelerin politik saldırı kapsamındaki bir diğer hedefi sendikalardır. KİT'lerin özelleştirilmesi ile birlikte sınıfa yönelik örgütsüzleştirme, öncüsüzleştirme, sendikasızlaştırma saldırılarını ve buna bağlı olarak taşeronlaştırma, düşük ücret politikası uygulamalarını altıyüzbin işçiyi kapsayan KİT kuruluşlarına yayabilme olanağına kavuşmuş olabilecekler. Zira, KİT'ler özellikle TTK, Sümerbank, Demir-Çelik İşletmeleri, petrol, yem ve gıda sanayiindeki kuruluşları ile gerek üretiminin niteliği ve hacmi, gerekse de buralardaki istihdamın örgütlü niteliği ile sanayinin en büyük ve kritik kuruluşlarını oluşturmaktadır. Burada çalışanların iş güvencesi korunmaktadır, dolayısıyla bu kuruluşlarda henüz özel sektördeki, özellikle toplusözleşme dönemlerindeki keyfi yığınsal tensikatları icra edemiyorlar. Sendikaların örgütlenmesinin önüne taşeronlaştırma gibi uygulamaları dikemiyorlar. Bir diğer etken ise, KİT toplusözleşmelerinin bütün KİT kuruluşlarına emsal teşkil etme durumudur.

Bütün bu olgular, sermaye cephesinin işçi sınıfına yönelik başta düşük ücret politikası olmak üzere, keyfi ve dizginsiz saldırılarının önünde birer pürüz oluşturmaktadır. Zira, sermaye cephesinin saldırı politikaları, işçilerin birbirlerine karşı kapitalist rekabetine ve örgütsüzlüğüne bağlı olarak uygulama gücü kazanır. Özelleştirme programı, bütün bu faktörleri içerdiği gibi, bir başka olguya daha işaret eder.

Bu, kapitalizmin artık esneme, sosyal taviz verme gücünü tümüyle yitirdiğinin resmidir.

Sermaye sözcüleri KİT'lerin özelleştirilmeleri için, KİT'ler eski teknoloji ve fazla istihdam nedeniyle zarar ediyor ve bu, bütçe açığına, enflasyonun tırmanmasına neden oluyor, savını ileri sürüyorlar. Ve özelleştirmenin, zarar eden KİT'lerin kapatılması yada tasfiye edilmesi kapsamında olacağını belirtiyorlar.

KİT'lerin son yıllarda hızlı bir zarar grafiği çizdiği gerçektir. Bir başka gerçek ise, bu "zarar" grafiğinin, IMF, Dünya Bankası ve uluslararası sermayenin Türkiye'deki uzantıları tarafından titizlikle oluşturulan bir plan dahilinde adım adım devreye sokulmasıdır. Dünya Bankası '80'lerden önce KİT'lerin oluşturulması için kredi açarken, 80'lerden itibaren özelleştirme uygulamaları için kredi açmaya başlamıştır. KİT yönetim bürokrasisi Türkiye'de daha önce örneği görülmemiş bir şekilde alt üst edilmiş, "başarılı" yöneticiler görevden alınarak yerlerine, görevleri özelleştirme programına altyapı oluşturmak olan unsurlar atanmıştır. Özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar (bunlar kar eden kuruluşlardır) KOİ'ye (Kamu Ortaklığı İdaresi) devredilmiş ve KOİ yönetimindeki bütün kuruluşlar ardı ardına zarar etmeye başlamıştır.

Bütçe açığının, enflasyonun, işsizliğin, sefaletin, ekonomik durgunluk ve krizin nedeni olan kapitalizm, insana, emeğe ve doğaya karşı kar güdüsü ve rekabet yasası üzerine kurulu, kaptı kaçtı, savaş ve saldırı düzenidir. Kürt halkına ve Kürt yurduna karşı yürütülen imha savaşının günlük faturası milyonlarca dolardır. Bütçeden askeri ödeneğe ayrılan resmi rakam % 30-35 arasındadır. Bu rakam, yürütmenin diğer yasal ve yasadışı (kont-gerilla, hizbi-kontra,vb.) örgütlerinin ödenekleriyle toplam bütçenin yarısından fazlasını oluşturmaktadır. İşçinin, emekçinin sırtından spekülatöre, kapitaliste sanayi kredisi, ticaret-ihracat kredisi, teşvik kredisi, vergi iadesi, vb. adı altında akan milyarlar, Kürdistan'daki kirli savaşın yuttuğu trilyonlar bütçe açığının ve enflasyonun ana kaynağıdır.

Sermaye cephesi özelleştirme programının toplumsal/psikolojik altyapısını işçilerin, köylülerin ve küçük esnafın desteği üzerine oturtmaya çalışıyor. Özelleştirmelerden elde edilecek finans gelirleri ile yeni istihdam alanları açılacağı, köylü-

ye ve küçük esnafa kredi kaynağı elde edileceği ileri sürülerek, özelleştirmelerden çıkarları sözkonusuymuş propagandası yapılıyor, hem de bu kesimlerin özelleştirmelere karşı çıkması durumunda birbirlerine düşürülmesi tezgahlanıyor.

Çözüm direniş barikatını ücretli kölelik düzenine karşı örmektir

Özelleştirmelerin sonuçları, işçi sınıfı açısından, işsizler ordusuna eklenen yeni yüzbinler ve sendikal örgütlülüklere vurulan yeni darbeler olacaktır. Bu olgu, işçi sınıfı içinde kapitalist rekabeti tırmandırarak burjuvazinin dayattığı düşük ücret politikasının uygulama zeminini kuvvetlendirecektir. Özelleştirmelerin saldırı çemberindeki sendikalar tam bir aymazlık içinde, bekleyelim görelim tutumundalar. Türk-İş, Hak-iş ve DİSK ikiyüzlü diplomatik çıkışların ötesinde, somut bir karşı tavır sergilemiş değiller. Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun aldığı karar ise, hükümete zaman tanımak yönünde olmuştur. Bu, açık bir teslimiyet mesajıdır.

Sermaye cephesinin saldırı politikaları taktik bir program dahilinde yürürlüğe sokulmaktadır. Hükümetin elindeki elma şekeri işsizlik sigortası ve erken emeklilik vaatleridir. Vaatler, kamu çalışanlarının sendikalaşma taleplerine yaptıkları gibi, uyutma taktikleridir. Ne var ki, asıl sorun, vaatlere kanmamak değil, sermayenin saldırılarına karşı birleşik bir emek cephesini örgütlemektir. Bu sorun, bir güç ve örgütlülük sorunu olduğu gibi, daha da önemlisi, net, etkili ve kararlı bir direniş platformu oluşturma sorunudur. Sermayenin her yeni genel saldırı taktiğine, karşı bir taktikle, mevzii bir direniş barikatı örülerek alınabilecek fazla bir mesafenin olmadığı artık görülmelidir. Bugün işçi sınıfının önüne koyması gereken mücadele programı, genel, birleşik, politik bir genel direniş/genel grev olmalıdır. "Özelleştirmelere hayır!" şiarını öne çıkararak örgütlenen bir genel direniş platformu, işçi sınıfının mücadelesinin bugün yönelebileceği hedefleri daraltıcı, sınırlayıcı, kartıcı bir muhtevaya sahiptir. İşçi hareketini bugün içinde bulunduğu dağınık, örgütsüz, mevzii karakterinden çıkartıp, birleşik, politik, radikal bir kanala akıtma kuşatıcılığında değildir. Bugün işçi sınıfının yüzyüze kaldığı temel sorun tensikat ve örgütsüzleştirme, taşeronlaştırma politikalarıdır. Düzen cephesi özelleştirme programından geri adım atsa bile, ki geri adım atmayacaktır, sınıfa yönelik genel saldırılarını KİT emekçilerine dayatan yeni biçimler bulmakta, yeni kanallar yaratmakta gecikmeyecektir. Öne çıkartılması gereken şiarlar; iş güvencesi, işsizlik sigortası, tüm çalışanların grevli-toplusözleşmeli sendikalaşma hakkı, taşeron uygulamasının kaldırılması olmalıdır. Bu talepler en geniş işçi/işsiz kitlesini genel bir direniş etrafında birleştirebilecek bir muhtevaya sahip olduğu gibi, o ölçüde somuttur da.

Siyasal sınıf perspektifi açısından doğru politika, somut ile genel arasındaki diyalektik ilişkiyi kurabilmektir. Genel hedeften kopartılan "somut" bir politika, düzeniçi basit bir muhalefet/iyileştirme platformu sunmaktan öteye götürmeyeceği gibi, somut/güncel olan ile bağ kturamayan "genel/ilkesel" bir bakış da mücadelenin kenarında öğüt veren bir konuma düşmekten kurtulamaz.

Unutulmamalıdır, KİT'ler toplumsal mülkiyet değil, kapitalist devletin mülkiyetidir. Sorunun bu yanını sınıf içindeki ideolojik faaliyette ve pratik politikada atlamanın faturası, sınıfın bilinç yanılsaması, devletin daha iyi bir işveren olarak olumlanması olacaktır. Ve bu fatura da devrimci sınıf çalışmasına kesilecektir.

Akın CENGİZ

Son sözü direnen ...

(Baştarafı 19'da)

komünistin kabul edeceği bir şey değildir. Nasıl ki işkence tezgahında bir örgüt, bir sınıf temsilcisi bilinciyle tavır almaları gerekiyorsa, zindanda da o ruh ve insiyatifle hareket edilmelidir. Zaten „bir Ekinci neredeyse, EKİM oradadır" şiarının da anlamı budur. Bunun için, ideolojik olarak yetkinleşmek, somut koşulları iyi değerlendirmek, örgütsel bakışaçısı ile tavır belirlemek, inanç, hırs ve sınıf kini ile hareket etmek gerekir. Her mevzi sınıf mücadelesinin hizmetine sunulmalı ve özgürlüğe gidecek yolu açmalıdır. Bir komünist yaratılan mevziileri bu amaçlar doğrultusunda kullanmıyorsa, pragmatisttir dahası inanç ve idealleri küllenmiştir.

TEKOŞİN

Düşünen ve savaşan örgüt kadroları üzerine

Yeni bir çizgi, yeni bir kültür ve gelenek olarak somutlaştırıldığımız yüce komünizm davamız, ancak biz komünistlerin büyük bir coşku ve özveriyle yürüteceğimiz ihtilalci politik faaliyetle işçi sınıfının elinde kızıl bir bayrak olabilir. Marksizm-Leninizmi bir eylem kılavuzu olarak kavrayan EKİM, ne yazık ki örgütsel gelişimini ve çalışma tarzını buna uygun olarak dönüştürememiş, tersine ideolojik perspektiflerine uygun düşmeyen bir örgütsel gelişme içinde bulmuştur kendini. EKİM bu gerçekliğini haklı olarak „kan uyuşmazlığı" olarak saptamıştır. "Kan uyuşmazlığı"nın yarattığı bunalım, bilindiği gibi, tasfiyeciliğin tasfiyesiyle giderilmiş, fakat problem henüz aşılmamıştır.

Yeni bir çizgi, yeni bir kültür, yeni bir gelenekte ifadesini bulan misyonumuz ile "kan uyuşmazlığı" olarak saptadığımız örgütsel açmazımız bir karşıtlık oluşturmaktadır. Bu da bizim paradoksumuzdur.

Hareketimiz bu açmazını, ancak hem örgütsel biçimlenişini ve çalışma tarzını ideolojik perspektifiyle uyumlu bir çizgiye getirerek, yani örgütsel yeniden bir şekilleniş ve düzenlemede bulunarak, hem de sınıf hareketine yönelik ihtilalci bir faaliyetle aşabilir. Bu uyumluluğun düğüm noktası, kadrolar ile sınıf hareketi arasındaki ilişkinin anlaşılmasına ve bunun organik bağının düzenlenmesine dayanır. Sorun, kavrayış ve uygulama **bütünlüğünün** sağlanmasıdır.

"Uygulama (pratik) yalnızca gerçekliğin bir ölçütü değildir. Aynı zamanda kavrayış için bir çıkış noktasıdır. İnsanın gerçekliği kavrama gereksinmesi uygulamadaki gereksinimlerinden doğmuştur." (Lenin)

"Örgütsel şekillenmenin, mevcut kadroları yenilemenin, yeni kadrolar edinmenin, etkin bir politik çalışmanın temel alanı, işçi hareketidir."

Bu belirleme, kavrayış ile uygulamanın diyalektik birliğini isabetli bir biçimde yansıtmaktadır. Başka bir deyişle, ideolojik perspektiflerimizin kavranmasının ve uygulanmasının yegane zemininin işçi hareketi olduğu gerçeğidir. Hareketimiz ve kadrolarının kendilerini yenileyebilmelerinin ve yeni kadrolar edinebilmenin biricik yolu sınıfa yönelik ihtilalci politik faaliyettir. Böyle bir faaliyet teorinin sınanma alanı olduğu kadar, bu teorinin kavranma alanı ve zeminidir de.

Sınıfa yönelik politik faaliyette maddi bir güç haline gelebilmemizin mevcut olanak ve güçlerimizin etkin kullanımına bağlı olduğu ve bunun ise örgütsel düzenlemeyle mümkün olabileceğini vurgulamıştık. Fakat bu problemimizin aşılabilmesi için onun öncelikle doğru anlaşılması gerekir. Bu hareketimiz için canalıcı bir sorundur. Sorunun teorik olarak kavranması onun nesnel tahliliyle mümkündür. Çünkü;

"Anlamanın, kavramanın, eylemi bilinçli kılacağı açıktır. Sorun anlamanın eylemle birliğidir. Anlamadan eyleme, bilinçli eyleme sıçramadır."

Hastalığın doğru teşhisi doğru tedavisinin önkoşuludur. Örgütsel büyümemizin bir hastalığı olan „kan uyuşmazlığı" eski ile yeni arasındaki karşıtlığa dayanır.

"Çünkü, bir gelişmedeki herhangi bir bunalım hatta herhangi bir dönüm noktası kaçınılmaz olarak eski biçimle yeni içerik arasında bir karşıtlığa, bir farklılığa yol açar."

Bu nesnel gerçekliğin kendi somutumuzdaki anlamı ve yansıması şudur: Hareketimize musallat olan eski örgütsel biçim ve pratik, ihtilalci bir sınıf hareketi faaliyetiyle karşıtlık içermektedir. Yani EKİM, mevcut durumuyla, hem yeni dönemin ihtiyaçları, hem de ideolojik perspektiflerinin içeriğiyle karşıtlık içerisindedir.

"EKİM, ideolojik çizgisinin ifade ettiği yeniliği politika ve örgütsel kimliğinde gerçekleştirmek zorundadır. Bu ise eldeki tüm güçleri sınıfa yönelik bir çalışma doğrultusunda yeniden konumlandırmak ve bu çalışma içinde yeniden şekillendirmek demektir." (*Komünist Bir Siyasal Sınıf Örgütü İçin*)

EKİM bu saptamasıyla, eski biçimle yeni içerik arasındaki karşıtlığa işaret ederken, aynı zamanda, bu karşıtlığın giderilmesinin maddi-toplumsal temeline de vurgu yapmaktadır. Bu vurgunun içeriğinde ideolojik çizgisine uygun yeni bir gelenek ve yeni bir kültürün kökleri de yer almaktadır. Tüm bunları gerçekleştirebilmenin yegane silahı da örgüt ve örgütün şekillenişidir. Ki bu noktada kadro sorunu kritik bir rol oynar. Stalin'in deyişiyle kadrolar „bir partide her şeyi belirleyendir". Ve

bizde en temel problemlerden biri de (kanımca ilk olan) kadroların dönüştürülmesi ve konumlandırılmasıdır. Yani kadrolarımızı ideolojik misyon ve yönelimimize uygun olarak eğitmek ve dönüştürmek, bugün hareketimizin canalıcı sorunudur. Bu problem ve görev aynı zamanda hareketimizin temel şiarı olan, yeni bir çizgi, yeni bir gelenek ve yeni bir kültürün yaratılması ve sağlamlaştırılmasının temellerinin atılması anlamını taşımaktadır.

Proletaryanın mevcut gerçekliği ile EKİM'in örgütsel gerçekliği, hareketimiz önderliğine kadroları dönüştürmeyi ve konumlandırmayı ivedi bir ödev olarak emretmektedir. Bu görev, önderliğin, kadrolar arasında düzey ve yeteneklerini dikkate alarak özenli bir seçim yapmasını da kapsamaktadır. Yani teorik olarak geri fakat mücadeleci, özverili ve inançlı militanlar tereddütsüz öne çıkarılmalıdır. Başka bir deyişle, önderlik gelişme vaadeden militanlara özel ilgiyle yaklaşmalı, onları eğitmeli ve denetlemelidir. Bunun pratikteki çözümü parti okulları oluşturmak olabilir. Çünkü, gerek geçmişin küçük-burjuva alışkanlıklarının, örgüt ve politika pratiğinin yaşayagelmesi ve gerekse de 12 Eylül sonrası politik ortamın liberalize ve legalize edilmiş olması gerçeği, kadrolar üzerinde ciddi tahribatlar yaratmıştır. Kadroların bu tasfiyeci etkilerden arındırılması, ancak onların önderlik gözetiminde dönüştürülmeleriyle mümkündür. Kadrolar açısından (özellikle profesyonel kadrolar), politik-pratik faaliyet onların yenilenmesinde önemli bir etkendir. Ancak bu politik-pratik faaliyetin kendiliğinden yürümemesi için bu faaliyeti yürüten kadrolara bilinçli müdahale gerekir. Kadrolarına bilinçli bir eğitim ile müdahale etmeyen, eğitimin yol ve yöntemini oluşturmayan bir önderlik hiç bir problemini çözememiş demektir. Bizce kadro sorununun leninist bir tarzda çözümünün ilk adımı kadro okullarının ivedilikle oluşturulmasıyla atılır. Bu okullar kadroların çok yönlü politik, ideolojik, örgütsel ve teknik (askeri eğitim dahil) alanda eğitilmesine ve donatılmasına hizmet eder ve etmelidir. Bolşevik partinin, parti okulları deneyimi komünizm savaşımında bizler için oldukça öğretici olacaktır. Parti okulları kadroları yenileme ve dönüştürmeye hizmet ederken aynı zamanda yeni bir kültür, yeni bir çizgi ve yeni bir gelenek oluşturabilmenin önkoşulunu da yaratacaktır. Bunun yanısıra parti okulları örgütsel faaliyetlerimizi etkin ve dinamik kılacaktır.

EKİM'in şu saptamasının çok önemli olduğunu düşünüyorum:

"Yeni dönemin imkanlarını somut siyasal bir güce dönüştürebilmek güçlerin etkin bir kullanımını, güçlerin etkin kullanımı ise örgütsel düzenlemeleri zorunlu kılmaktadır. İlk olarak örgütümüze teknik açıdan (altyapı, baskı, dağıtım, askeri vb.) donatabilmek güncel bir görev olarak önümüzde durmaktadır. Bu alandaki ikinci ve çok daha önemli bir görev ise örgütsel faaliyeti bir bütün olarak profesyonelleştirebilmektir."(Olanakları Güce Dönüştürmek, Ekim, başyazı, sayı:52)

EKİM, problemini ve bunun çözümünü yukarıdaki belirlemeyle saptarken aynı zamanda kadro, sınıf ve örgüt diyalektiğinin bütünlüğüne de vurgu yapmaktadır. Örgütsel düzenleme, güçlerin etkin kullanımı ile örgütün profesyonelleştirilmesi bu gerçeğe işaret etmektedir. Tüm bunların gerçekleştirilmesi hem önderlik hem de kadro sorunudur. Çünkü problemin ikinci aşamasını herşeyden önce önderlik fonksiyonunun profesyonelleştirilmesi ile örgütsel düzenleme teşkil eder. Güçlerin etkin kullanımı bu iki problemin düzenlenmesiyle mümkün olacaktır.

Elbetteki bu soyutladığımız problemler birbirlerinden kopuk değildir. Tam aksine diyalektik bir bütünlük arzederler. Bu olgular ne karşı karşıya konulabilir, ne de bir sıralamaya tabi tutulabilirler. Esasen problemimiz ideolojik ve politik perspektiflerimizin/çizgimizin maddi bir güce dönüştürülmesi problemidir. Yani basit bir örgütsel teknik düzenleme sorunu değildir. Başka bir deyişle yeni bir çizgi, yeni bir kültür ve yeni bir geleneğin ihtilalci bir tarzda yaratılması ve sürdürülmesi sorunudur. Tüm Ekimciler böylesi ihtilalci komünist bir kimliğin taşıyıcısı ve sürdürücüsü olmanın bilinci ve sorumluluğuyla hareket etmelidirler. Büyük coşkular ve heyecanlarla yola çıkmayan bir ihtilal hareketi olamayacağı gibi böylesi bir ihtilal de başarıya ulaşamaz. İhtilal ruhuyla yanıp tutuşmayan komünist değildir, kitabi bir aydındır.

Enginleri fethetme ruhu ile sınıf mücadelesine atılmayan bir hareket/parti asla sınıfa ve ihtilale önderlik edemez. Böylesi bir militana sahip olmayan bir hareket değil bir ihtilal, tek bir adım dahi atamaz. Bunun için Ekimci bir komünist yaşamın her saniyesini ihtilal davası uğruna sarfetmesini bilmeli ve bunu uygulamalıdır. Her Ekimci komünist "nerede bir Ekimci varsa, EKİM oradadır" şiarını rehber edinmelidir.

Yalçın ŞADAN

Son sözü direnenler söyler

"Siyasal polise karşı mücadele sorunun özü ideolojiktir. Siyasal polisin kapitalist düzen içindeki yerini ve rolünü doğru kavranmasıdır. Bunu başardığımız ölçüde rehavet ve pimpiriklilik arasında gidip gelen savrulmalardan kendimizi koruyabiliriz." (*Ekim*, sayı: 77, s.7)

K. Yayla yoldaşın bu cümleleri dikkatle okunup irdelendiğinde bunlarda sınıf savaşımı ve perspektifi gizli olduğu görülecektir. Konumuz sınıf savaşımlarının inişli çıkışlı, sert ve çelişkili bir ülke olunca önemi daha da artmaktadır.

Polis-ordu-MİT-kontrgerilla'nın kapitalist düzen için önemi, ya da gereği nedir? Bu kurum ve kuruluşlara, altmışbeş milyonluk nüfusunun yıllık giderinin iki misli harcanıyor. Bu kurumlar sermayenin emek üzerindeki egemenliğinin sürekliliğini sağlamak ve düzene karşı yükselen tüm hoşnutsuzlukları şiddet yolluyla bastırmak için vardırlar. Bu kurumların teknik donanımı o denli gelişmiştir ki, hergün komünistlere, devrimcilere karşı yeni işkence, imha ve ehlileştirme yöntemleri geliştirebiliyorlar. Buna karşılık komünistlerin (askeri açıdan) olanakları hiç denebilecek kadar sınırlıdır. Çünkü her zaman iktidarda olan sınıf diğer sınıfa (iktidarda olmayan) nazaran çok fazla olanağa ve manevra alanına sahiptir. Komünistlerin görevi ve amacı koşulları tersine çevirmek, işçi sınıfını iktidara taşımaktır. Tabii ki, bu da marksist-leninist ideoloji ve sınıf perspektifini bilince çıkarmak, ona uygun, kararlı bir pratikle bütünleştirmekle mümkündür.

İşkencede, darağacında, zindanda, en zor koşullarda idealleri üzerine düşmanla pazarlık yapmadan, pragmatizme aman vermeden, bir sınıf temsilcisi olduğunu düşünerek hareket etmek her komünistin ve sınıf savaşçısının görevidir. Bir komünist için en ufak bir taviz veya yenilgi, düşmanın karşısında temsil ettiği sınıfın yenilgisidir. Tersine, direnişi ise sınıfı için bir mevzi, bir üstünlüktür. Bu gerçeği gözönünde aldığımızda, direnmek yaşamaktır. Her zaman son sözü direnenler söylemiştir.

Bugün işkencecilerin sık sık başvurdukları ve toplumdaki feodal kalıntılara ve namus kavramlarına da dayanarak devrimcilere, yurtseverlere, demokratlara, yani düzenden hoşnut olmayan herkese karşı bir tehdit ve teslim alma taktiği olarak kullandıkları çok çeşitli yöntemler vardır. Ayrıca eşlerine işkence yapmak, ya da gözünün önünde eşine tecavüz etmek, çırılçıplak soymak, çocuklarına işkence yapmakla tehdit etmek veya bunu gerçekleştirmek suretiyle devrimciyi itirafa zorlamak, bilgi almak en yaygın başvurulan yollardan biridir.

Fiziki işkencenin yanısıra, üst düzey birinin çözülmesini veya zaaf göstermesini kullanarak; „bak, çok güvendiğiniz x herşeyi söyledi, biz herşeyi biliyoruz, boşuna kendini ezdirme, gençsin, örgütü sen mi kurtaracaksın, örgütünüz dağıldı, şefleriniz sizi kullanıp yurtdışına kaçtılar, lüks içinde yaşıyorlar, söylediğimizi yap seni krallar gibi yaşatalım" vb.yöntemlere başvurmaktadırlar.

İşkenceci fırsatını bulduğunda çözülen birini dinleterek, psikolojik olarak direneni çökertmeye çalışacaktır. Öyle ki, bazen işkenceci senin yaptığın eylemleri, bildiğin ilişkileri senden daha iyi bilir, ama yine de sana tekararlatmak istemektedir. Ya da başka bir yol deneyerek: konuşma, ama kafanı salla diyecektir. Kimi kere işkence yaparak, şiddet kullanarak bilgi almaya çalışacaktır. Kimi kere ise tam tersi, iyi insan, dost rolünü oynayarak, sigara, çay ikram ederek (Teslim Töre'ye yaptıkları gibi) diyalog yoluyla zayıf yönlerini tespit etmeye çalışacaktır.

Bütün bunlara karşı, düşmanın eline düştükten sonra herkesi düşman bileceksin, diline kilit vuracaksın. Onları yıldırmanın, yenmenin tek yolu budur. Komünistler bu iğrençliklere karşı, kimin çözüldüğü, düşmanın ne bildiği, ne yapacağını düşünmekten ziyade, o an düşman karşısında ihtilalci bir örgütü ve bir sınıfı temsil ettiği bilinciyle hareket etmelidirler. İdealleri üzerine düşmanla pazarlık yapmamış, düşmana diz çöktürmüş, ideolojik üstünlüğünü sağlamış komünist ve devrimcilerin her zaman başı dik olacaktır.

Eğer bir devrimciyi eşim, çocuğum, namus ve ölüm korkusu sararsa, taviz verirse, bu şu anlama gelecektir: idealler üzerine düşmanla pazarlık yapmış, kişisel çıkarını sınıfsal çıkarların üstünde görmüş, yoldaşlarına ve örgütüne zarar vermiştir. Belki fiziki olarak daha az işkence görmüş olabilir, ama ömür boyu her direneni gördüğü zaman bin kere ölüp dirilecektir.

İdeolojik olarak donanmış, tek kurtuluşun

sosyalizmde, komünizmde olduğuna inanmış, yaşamını inancıyla bütünleştirmiş bir devrimci/bir komünist için sınıf düşmanları karşısında „acabalarla" hareket etmek bile bir tavizdir. Komünistin yapması gereken en zor koşullarda, ölüm ve yaşam arasındaki direniş mevzisini tutmaktır. Hiç unutulmasın ki kararlı bir direniş, o insan olarak görmediğimiz işkencecilerin üzerinde bile saygınlık yaratır. Yoksa: „eşime tecavüz edeceklerdi, çocuğuma işkence yaptılar, bana tecavüz ettiler, namus elden gidiyor" gibi gerekçeler bir komünist için kabul edilemez. Tavizin hertürlüsü ihanettir. Zaten toplumumuzda namus kavramı yanlış kavranmış, namus olgusu cinsellikte somutlaştırılmıştır. Oysa ki, namus insanca yaşamaktır, haksızlığa, sömürüye, zülme karşı direnmektir. Bireysel kurtuluş yerine toplumsal kurtuluşu savunmak ve cephede yerini almaktır. Esas namussuzluk, kölece yaşamayı kader sayıp boyun eğmek, çıkarcı ve menfaatçı davranmak, kişisel çıkarlar uğruna ve ölüm korkusuyla idealler, inançlar üzerine düşmanla pazarlık yapmak, yoldaşlarına, örgütüne ve sınıf mücadelesine zarar vermektir.

Türkiye tarihine baktığımızda, yaşanılan ihanet ve yenilgilerin çoğu düşmanın fiziki işkencesine dayanamamaktan değil, mücadeleye inançsızlıktan ve ideolojik kavrayışsızlıkları nedeniyle psikolojik olarak çökmekten ve pragmatizmden kaynaklandığını görmek mümkündür. Öte yandan Türkiye tarihinde düşman karşısında onurlu bir tutum takınanların örnekleri hiç de az değildir. Deniz'ler, Mahir'ler, İbo'lar ve binlercesi ser verip sır vermediler. Birer direniş destanı oldular. Onlar en zor koşullarda idealleri uğruna savaştıkları ve yaşamları pahasına düşmana karşı mevzii kazandıkları için darağaçlarında, işkencelerde katledildiler. Onlar da, eğer sınıf düşmanları ile kanlı odalarda (işkencecilerle) kadeh kaldırmayı kabul etselerdi, kuşkusuz bugün yaşayacaklardı (Töre gibi)! Ama tarihi bir gerçek var ki, o da direnenler ölmediler, ölmeyecekler. Katledilişlerinin her yıldönümünde, direnenlerin ve devrim şehitlerinin anıları önünde yumruklarımız havada and içerken, şu kelimeler dökülüyor dudaklarımızdan: „Anıları mücadelemize ışık tutsun." Ama devrim kaçkınları ve ihanetçilere lanet yağdırıyor, kin kusuyoruz.

*

Sermaye düzeni, emekçi halka, işçi sınıfına ve önderlerine vahşice saldırarak katlediyor, işkenceden geçiriyor ve sağ kalanları da birer tabutluk ya da toplama kampı olan zindanlara atarak, mücadeleden yalıtmaya çalışıyor. Yıllarca nemli, pis, karanlık, havasız yerlerde tutarak ve sistemli işkence ile ehlileştirmek, ehlileştiremezse bile fiziki olarak çökertmek istiyor. Ne var ki, komünistler işkencehanelerde nasıl direnmeyi kendilerine bir görev ve sorumluluk olarak görüyorlarsa, işkencenin (emniyetin) devamı olan zindanlarda da kararlı direnişleri ile düşmanın saldırılarını püskürtmüşlerdir, püskürtmelidirler. Canları pahasına mevziler kazanılmıştır buralarda. Bu mevziler sınıf mücadelesi doğrultusunda en iyi şekilde kullanılmışlardır. Örneğin, 1984 ölüm orucunda şehit düşen Fatih-Apo-Hasan-Haydar gibi devrimciler burjuvazinin tek tip elbise dayatmasına karşı ölümlerden en zorunu seçerek, çıkarsız bir dünya için tereddüt etmeden canlarını verdiler. Burjuvaziye geri adım attırarak önemli bir mevzi kazandılar. Bu komünist tavrı „bir elbise için ölünür mü?" diye küçümseyen kaçkınlar da oldu. Hatta bu konu üzerine çokça yazıp çizdiler. Bu tipler kazanılan mevziyi sınıf mücadelesiyle ilişkilendiremeyen, beyinleri örümcek bağlamış, teslimiyetin ilk adımlarını atmış pragmatist kafa sahipleri idiler. Bugün gittikleri çöplükler biliniyor.

Kazanılan her mevzi, alınan her hak özgürlüğe giden yolu aralamaya hizmet etmelidir ve böyle de olmuştur. Yoksa bedel ödeyerek kazanılan mevziler ve haklar zindanda günü gün etmek, hayatın tadını çıkarmak için değildir. Böyle bir düşünce ve bakış açısı komünistlerin olamaz, olsa olsa amaçsız tükenmişlerin olur. İşkencede direnmiş bir komünistin, bütün görevleri yerine getirdim rehavetine kapılmaması gerektiği gibi, zaaf gösteren biri için de herşey bittiği anlamına gelmez. Emniyetteki işkence sadece sınavın bir bölümüdür, zindan yaşamı ise onun devamıdır. Burjuvazinin zindanlarını birer okul olarak kullanmak, yaşanmış bir zaaf, eksik veya tersinden direniş varsa onu çözümlemek, önüne yeni görevler koymak ve örgütün bilgisine sunmak, bunları pratik ile birleştirmek, en zor koşullarda insiyatifli olmak, atıl kalmamak, düşmanın hertürlü saldırılarını göğüslemek, ona karşı politika geliştirmek, direniş ruhunu yükseltmek, somut koşullara göre eylem geliştirmek ve sınıf mücadelesinin bir parçası olduğunu düşünerek zaferle taçlandırmak her komünistin görevidir. Diğer yandan, örgütümle ilişki kuramadım diye atıl ve kararsız kalmak bir

(Devamı s.15'de)

Enternasyonalist görevlerde eksiklik ve duyarsızlık

EKİM çıkışından itibaren enternasyonalizme çok önem vermiştir. "Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!" sloganını her zaman ön plana koymuş ve savunmuştur. Öyle ki, yazılarımızda, yürüyüşlerimizde, eylemlerde: "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!", "Yaşasın uluslararası dayanışma!" sloganları önemli bir yer tutuyor, coşkuyla haykırıyoruz. Aynı zamanda dünya devrimini savunuyor ve dünya proletaryasının desteği olmadan Türkiye'de gerçekleşecek bir devrimin sayılı günleri olacağını biliyoruz.

Ancak sorun şurada ki, bütün bu söylediklerimiz ya kağıt üzerinde ya da slogan düzeyinde kalmaktadır. Pratikte ifadesini bulamamaktadır. Sorunu daha yakından sorguladığımızda; "Yurtdışında yaşayan devrimcilerin asıl görevleri nelerdir? Türkiye devrimine nasıl katkı verebiliriz?" sorusunu irdelemiz gerekir.

*

Türkiye devrimci hareketinin Fransa'da faaliyet gösteren örgütlerinin alışagelmiş faaliyetlerini kısaca aktarırsak: Gazete satışı, gece düzenleme, Türkiye'deki gelişmeler nedeniyle yapılan yürüyüşler, kısa süreli bağış kampanyaları... Evet, Fransa'daki devrimcilerin ortaya koyduğu faaliyetler topu topu bunlardır. Kuşkusuz bunlar da birer görevdir. Bunların yapılması için epey zorluklar çekiliyor ve bu tür faaliyetler küçümsenmemelidir. Ancak yurtdışında bir devrimcinin asıl görevleri bunlarla sınırlı değildir. Enternasyonalist görevleri ne denli ihmal edersek, Türkiye'deki devrimin sınırlarını da o denli dar çizmiş oluruz.

Kimilerinde, "önce ülkemizde devrim yapalım, düzene alternatif olalım, ancak ondan sonra dünyaya yöneliriz" anlayışı hala geçerli. Bunları söylemek kolay. Oysa şimdiki koşullarda bu "milliyetçi" bir mantıktır. Türkiye'de devrim yapmak ve dünyaya yönelmek için önce güç gerekiyor. Enternasyonalizm Türkiye devrimi için büyük bir güçtür. Devrimci ruhumuz yanlızca Türkiye ile ilgili ve sınırlı kalmamalı. Türkiye devriminin bize yüklediği görevlerimiz için şimdiden enternasyonalist bir ruha sahip olmamız gerekiyor.

*

Yurtdışındaki devrimciler olarak başka uluslardan işçilerle yanyana, içiçeyiz. Bu büyük bir avantajdır. Yazık ki, bunu değerlendiremiyoruz. Ülkemizdeki gelişmeleri kamuoyuna anlatmak, göstermek ve destek olmak diye bir sorunumuz var. Ancak, öte yandan Fransa halkı, Fransa işçi sınıfı bizi tanımıyor. Onlarla hiç bir ciddi ilişkimiz yok. Son derece küçük ve dar bir kitle içinde bulunuyoruz. Öyle ki, Fransa'da senelerdir yürüyüşler, açlık grevleri ve gösteriler yapmamıza rağmen şimdiye kadar Fransızlar eylemlerimize destek vermediler, katılmadılar. Bizi tanımıyorlar. Bu uzaklık nedeniyle ülkemizdeki gelişmeler hakkında sınırlı bilgileri dahi olmuyor.

Aslında sorun çok karmaşık veya çözümü çok zor değil. Kısacası; biz Fransız işçilerine destek vermediğimiz sürece, onlar da bize vermiyorlar. Örneğin, Fransa'da sık sık grev oluyor, her işkolunda çok sayıda işçi günlük grevlere katılıyor ve sokağa dökülüyor. Burjuva partiler ya da radikal partiler çok sayıda işçiyi katabildikleri toplantı, miting, yürüyüş ve eğlenceler düzenliyorlar. Bu ve benzeri yerlerde bizlere birçok "faaliyet" alanı açılmaktadır. Kendimizi tanıtmanın, sıcak ilişkiler geliştirmenin zengin olanakları doğuyor.

Diğer bir anlatımla, biz bu eylemlere katılmalıyız; orada bulunarak Fransız işçisine güç ve destek vermeliyiz. Örneğin, kimi zaman Fransız iktidarını ve kapitalizmi hedef alan kısa ve öz bir bildiri dağıtmak enternasyonalizmin bir gereğidir. Böylece bizi eylemlerinde gören, pratikte dayanışmamızı yaşayan Fransız işçi ve emekçiler de, bizimle daha yakın ilişkiler geliştirmeye "mecbur" kalacaklardır. Bu uzun bir yolun başlangıcıdır. İlişkiler ve karşılıklı dayanışma ancak böyle gelişir.

Başlangıç son derece önemlidir. Bu adımı atamazsak, Türkiye devrimini ilerletemeyiz. Yurtdışındaki bütün devrimciler ve devrimci işçiler enternasyonalist dayanışmayı pratikte de ortaya koymalıdırlar.

Türkiye devrimci hareketi zaaflarını hep sonuçtan hareketle değerlendirmektedir. Oysa biz bu konuma düşmemeliyiz. „Sonuç" kendimize layık olmalı, onu kendi irademizle yönlendirmeli, hazırlamalıyız.

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Uğur ULAŞ

Devrimcilik adına yapılanlar karşı devrime hizmet ediyor

Devrimci Sol içi çatışmanın taraflarını çoktan aşmış ve giderek sonuçlarıyla tüm devrimci mücadeleye yönelen bu tüyler ürpertici „hesaplaşma"nın kabul edilebilir hiç bir yanı yoktur. Küçük burjuva örgüt yaşamındaki öze ilişkin bozukluklardan doğan ve gelinen aşamada intikam tutkusuyla karşılıklı olarak sürdürülen bu çirkin kavga, yalnızca ideolojik-siyasal bir çözümsüzlük değil, dahası devrimci değerler ve ahlak açısından da tam bir politik dejenerasyon örneğidir.

Sol içi çelişkilerin, ayrılıkların ve ihtilafların çözüm platformu ideolojik-siyasal mücadele alanıdır. Bu zeminden hareket etmeyen hertürlü yöntem ve biçim (darbecilikten sol içi şiddete kadar) gayrı meşrudur, daha baştan çözümsüzlüğe ve çıkmaza mahkumdur. Açıktır ki, „amaca giden her yol meşrudur" makyavelist bakış açısıyla hareket edenler, er veya geç amaç ve hedeflerinden saptıkları gibi, zamanla onların karşısına da geçerler.

Bugün Devrimci Sol çatışması şahsında yaşanan ve Aydınlar Matbaası'nın yakılması ile en üst boyuta varan olaylar zinciri bunun en ürkünç, en vahim ve en akıl almaz bir tablosudur. Sonuç devrimciler açısından acı ve utanç vericidir. Sermaye iktidarı, onun açık-gizli terör örgütleri bu olayları ellerini oğuşturarak büyük bir keyifle izlemektedirler. Başka nasıl olabilirdi ki? Bu olaylarla karşı devrimin provokasyonlarına fırsat yaratılmakta, devrimci değerlere saldırılmakta, devrimci kanı oluk oluk akmakta, daha dün egemen güçlere karşı omuz omuza savaşmış olan devrimciler bugün ortak amacı unutmuş, namlularını birbirine çevirmiş bulunmaktadırlar.

Dahası, devrimcilere yönelen bu saldırılar kamuoyunun nezdinde devrimci değer ve kazanımlara, telafisi çok zor olan ağır darbeler indirmektedir. Genç işçi ve emekçilerin, devrim sempatizanların yüreğine devrimcilere karşı güvensizlik tohumları ekilmekte; geniş kitleler ile devrimciler arasında, büyük bir sabır ve emekle kurulan köprüler dinamitlenmektedir.

Devrimcilere yönelen ve provokasyona son derece açık olan bu aymaz saldırılardan medet ve yarar umanlar bilmelidirler ki; devrimci kamuoyunun lanetlediği bu akılalmaz çatışmayı, egemen güçler salyalarını akıtarak „aferin"lerle karşılamakta, „Devam edin! Devam edin!" temennileri ile izlemektedirler. Kanlı sermaye iktidarı, sol içi çatışmayı fırsat bilerek provokatif eylemler gerçekleştirmekte, büyük bir hararet ve sevinçle gerici basın ve diğer iletişim araçlarını devrim cephesini karalamak ve zayıflatmak için kullanmaktadır. Muazzam kitle gösterilerini, ardı arkası kesilmeyen işçi eylemlerini geçiştiren gerici basın yayın araçları ne ilginçtir ki (!) „Dev-Sol içi kanlı hesaplaşma"ya geniş yer ayırmaktadırlar. Asla unutulmamalıdır ki, egemen burjuvazinin „ilerici ve devrimci güçleri birbirine kırdırtma taktiği"ne prim vererek devrimci cephede herhangi bir problem çözülemeyeceği gibi, devrimci kanı içerek ayakta durmaya çalışan faşist diktatörlüğün ekmeğine yağ sürerek devrimci bir zeminde de kalınamaz!

Devrimci saflarda kargaşa yaratmak, devrimcileri kitlelerden soyutlamak ve yalnızlığa itmek, devrim cephesinde güvensizlik tohumları ekmek ve düzenin devrim cephesine saldırmasına zemin hazırlamak, yalnızca ve yalnızca düşmana hizmet etmektedir.

Her vesileyle sözümona devrimci ahlak, devrimci adalet ve devrimci kültürden bahsedenlere sesleniyoruz: „siyasal onur savaşımız" diye adlandırdığınız bu kavga tümüyle amacından sapmıştır ve devrim şehitlerinizin sızlayan kemikleri üzerinde sahnelenmekte olan çirkin ve utanç verici bir oyuna dönüşmüştür. Devrimci şiddetin tek meşru ve haklı zemini karşı-devrime ve onun güçlerine yönelmesi, devrimci bir amaca hizmet etmesidir. Aralarında ne denli derin çelişkiler, büyük ayrılıklar öne sürülürse sürülsün, devrimci güçlerin birbirini hedef alan her türlü şiddet eylemi gayrı meşrudur, devrime karşı işlenen onulmaz bir suçtur. Bu suç, karşı tarafı „karşı devrimci" ilan ederek, „teslim ol" çağrıları ile tehdit ederek vb. bertaraf edilemez, hafifletilemez. '80 öncesi sol içi çatışmaların ve

devrimci örgütlerin karşılıklı birbirini karşı-devrimci ilan etmelerinin, devrimci harekete ne denli ağır bir faturaya dönüştüğü, devrimci gelenekte ne denli derin yaralar açtığı unutulmamalıdır. Gerçek düşmanı ve asıl hedefi gözden kaybedecek denli kör ve akla durgunluk verecek denli anlamsız olan bu çirkin ve kanlı kavgaya derhal son verilmelidir!

Buna daha fazla izin vermek, buna seyirci kalmak ve buna karşı sağduyulu ve net bir tutum geliştirmemek yalnızca çatışmanın somut muhataplan açısından değil, tüm devrimci kamuoyu açısından da tarih önünde asla hesabı verilemeyecek bir sorumsuzluk olacaktır.

Öyle ki, devrimci değer ve kazanımlara sahip çıkmak tüm devrimci hareketin ortak görevi ve sorumluluğudur. Bir yandan devrimci değer ve ahlakı ayaklar altına alan tutumun gerisindeki ideolojik-siyasal anlayışla hesaplaşmak, öte yandan ortaya çıkan sonuçlarına karşı devrimci bir tutum geliştirmek tüm devrimciler için ortak bir sorumluluktur.

Aydınlar Matbaası yakıldı

Provokatörleri lanetliyoruz!

Devrimci Sol-DK grubunun kısa bir süre önce *Devrimci Çözüm* dergisini basıyor „gerekçe"siyle saldırdığı, tahrip ettiği ve nihayet yakmakla tehdit ettiği Aydınlar Matbaası sonunda kundaklandı. Devrimci basına uzun süredir hizmet eden Aydınlar Matbaası'na bir saldırı yapılması halinde politik sorumluluğunun tümüyle kendilerine ait olacağı ve saldırının tüm devrimcilere yapılmış bir saldırı anlamına geleceği konusunda devrimci basın ve kamuoyu tarafından daha önce açık bir biçimde uyarılan ve sağduyuya davet edilen bu grup kundaklama olayına ilişkin olarak henüz bir açıklama yapmış değildir. Ancak, bu karşı-devrimci provokasyon eylemi ister üstlenilsin isterse de karşı devrimin hesabına yazılsın, siyasal sorumluluk bakımından özünde değişen birşey olmayacaktır. Dursun Karataş grubu sermaye iktidarının kirli provokasyonlarını davet etmiş, kontr-gerillaya uygun bir provokasyon zemini hazırlamış, böylece dolaylı da olsa kibriti çakmıştır. Devrimci basına hizmet eden Aydınlar Matbaası'mn yakılmasının ve bu yolla devrimci politik mücadeleye büyük zararlar verilmesinin siyasal sorumluluğu tüm ağırlığıyla bu grubun omuzlarındadır.

*

Aydınlar Matbaası, düzenin kirli sindirme ve susturma çabalarına göğüs gererek devrimci yayınları basmakta ısrar eden sayılı basımevlerinden biridir. Böylesi bir matbaanın basılıp tahrip edilmesi, yakmakla tehdit edilmesi ve nihayet bir kül yığını haline getirilmesi, burjuvazinin faşist diktatörlüğünün hüküm sürdüğü bir ülkede hiç de şaşırılacak bir durum değildir.

Şaşırtıcı olmanın ötesinde dehşet verici olan, bir bütün olarak devrimcilere ve devrimci politik mücadeleye yönelen bu eylemleri gerçekleştiren veya gerçekleştirilmesine provokatif bir zemin hazırlayan çevrenin, bizzat devrimci hareketin içinden çıkmasıdır. Bu çevrenin devrimcilik adına provokatörlere, devletin karanlık çetelerine ait işlerin sorumluluğu altına girmesidir.

Devrimci dergi bürolarına, matbaalara saldıran, devrimci basın mensupları üzerine kurşun yağdıran kafa, küçük burjuva tasfiyeci, dahası çeteci bir zihniyetin temsilcisidir. Bu zihniyetle hareket ederek Aydınlar Matbaası'm basan, tehditleriyle düzenin saldırılarına provokatif bir zemin hazırlayanlar, tam bir sorumsuzluk ve aymazlık içinde, çokça sözünü ettikleri devrimci değerleri ayaklar altına almaktan, dolaylı da olsa kundakçılık yapmaktan çekinmemişlerdir!

Aydınlar Matbaası'nın yakılmasının tüm siyasal sorumluluğunu ve onulmaz suçunu taşıyanlara hatırlatıyoruz: bu yöntemlerde ısrar edenler, bu anlayışın ve zihniyetin taşıyıcısı ve uygulayıcısı olmayı kabul edenler devrimcilerin lanetini haketmişlerdir. Karanlık ve kirli yöntemleri meşru görerek sözümona devrimcilik yapanlar unutmamalıdırlar ki, bu gidişte devam ederlerse politik dejenerasyon içinde çöküşlerinin yolunu bugünden ve bizzat kendi elleriyle hazırlamış olacaklardır. Dahası böyleleri, proletaryanın devrimci adaleti karşısında yargılanacak ve tarih önünde mahkum edileceklerdir.

Devrimci basın uyarmıştı!

Bir süre önce Aydınlar Matbaası „Devrimci Çözüm" dergisini bastığı için kamuoyunda „Devrimci Sol -DK" olarak bilinen çevrece saldırıya uğramış, bürosu tahrip edilmiştir.

Saldırıyı yapanlar, Aydınlar Matbaası yöneticilerine, „Devrimci Çözüm" dergisini basmaya devam ederlerse basımevini yakacakları tehdidinde bulunmuştur.

Aydınlar Matbaası, birçok devrimci, sosyalist yayının basıldığı, Polis, Maliye, Belediye üçlüsü tarafından sık sık baskı altına alınan, düzenin yok etmek istediği bir basımevidir. Bu basımevi diğer devrimci, sosyalist yayınları olduğu gibi „Devrimci Çözüm" dergisini de basıp basmamakta serbesttir. Ne tür yayınları basacağına, nasıl çalışacağına sadece ve sadece Aydınlar Matbaası karar verir.

Devrimci, sosyalist yayınların basıldığı bir matbaayı yakmak, devrimcilerin, sosyalistlerin yöntemi olmadığı gibi, bu tür bir eylem sonuçta düzene hizmet edecektir.

Böylesi bir tavırdan devrimciler, sosyalistler zarar görecektir. Matbaayı yakma yönündeki tehdidi ortaya atan çevreyi, devlet ya da devlet yanlısı güçlerce ortaya çıkabilecek bir provokasyona da izin vermemek üzere harekete geçmeye, söz konusu tehdidi geri almaya çağrıyoruz.

Sebebi ne olursa olsun sol içi sorunlar şiddet ile çözülemez. Bu çerçevede yakma tehdidini kınıyoruz.

Biz aşağıda imzası bulunan gazete, dergi ve yayınevleri olarak Aydınlar Matbaasına yönelik yakma tehdidine karşın, Aydınlar Matbaasının „tüm devrimci yayınları basma ve baskılara karşı direnme" tutumunu destekliyor, bugün (15 Temmuz 1993, Perşembe) basımevinde sembolik destek nöbeti tutacağımızı açıklıyoruz.

Tüm kamuoyunu duyarlı olmaya ve destek vermeye çağrıyoruz.

Alternatif, Barikat, Belge Yayınları, Devrim, Devrimci Çözüm,
Devrimci Mücadele, Direniş, Emek, Ekimler, Hedef, İktidar Gazetesi, Komün, Komal Yayınları, Kurtuluş, Mer Yayınları, Nevroz Ateşi, Odak,
Özgür Gelecek, Özgür Halk, Serketin, Sorun Yayınları,
Yeni Demokratik Gençlik, Yeni Dünya İçin,
Yurtsever Emekçiler Dergisi, P.Y. Teori ve Pratik

Emperyalizm Somali'ye umut değil...

(Baştarafı s.24'de)

kaynaklandığı söylenemez. Çünkü değişik aşiret reisleri arasında politik bir mutabakat sağlamak somutça belirlenmiş bir ortak rakip gücün varlığı eşliğinde mümkündü ve buna en uygun kriterler Aidid'de bulundu. Bulunmasaydı icad edilmesi gereken Aidid ise, bunu fırsat bilerek anti-emperyalist söylemler eşliğinde etkinliğini artırmaya, işgal hareketine karşı gelişen toplumsal tepkiyi kendi potasına akıtmaya, saflarında örgütlemeye çalışıyor.

İşgal ordusu koalisyonuna katılan Fransa, İtalya, Almanya gibi emperyalist güçler kuşkusuz ABD'nin özel niyetlerini paylaşmıyor, rahatsız oluyorlar. Fakat ABD'nin girişimlerine doğrudan karşı çıkamadıkları ve engelleyemedikleri için de ancak katılarak, pay alamazlarsa bile Körfez savaşında yaptıkları gibi markaj yoluyla dengelemeye çalışıyorlar. Ancak, Birleşmiş Milletler kanalıyla gelen ABD direktiflerine harfiyle uymayan, eski sömürgeci güç İtalyan birliklerinin Somali'deki komutanı General Bruno ise „istenmeyen insan" ilan edilerek koalisyonun ilk pürüzü ortaya çıktı. Birleşmiş Milletler Örgütü genel sekreter yardımcısı Kofi Anna 11 Temmuz günü ABD'ye ters düşen İtalyan generalin derhal geri çağrılmasını Roma'dan talep etti.

Cem KAYNAK

Somali'de emperyalist haydutluk
"Umut" değil ilkel sömürgeci vahşet!

Basın ve yayın organları seferber edilerek oluşturulan muazzam bir kamuoyu sonucu, 9 Aralık 1992 günü, Somali, Birleşmiş Milletler Örgütü etiketi altında ABD'nin önderliğinde emperyalist güçler tarafından işgal edilmişti. İşgalin gerekçesi ve amacı, adı üstünde, umut verme operasyonu. Yani Somail'de bir kör döğüşüne dönüşen iç savaşa müdahale ederek son vermek, çatışan tarafları silahsızlandırarak siyasi bir istikrar ortamı yaratmak ve kıtlıktan kırılan insanların yardımına koşan hayırsever kuruluşların işini kolaylaştırmaktı.

İşgal güçlerinin önderi ABD başkanı Bush'un o dönemdeki açıklamalarına göre planlanan bu hedeflere çok kısa bir sürede erişilecek ve yeni başkanı Clinton makamına oturmadan yani 20 Ocak 1993'ten önce askeri birlik, insancıl misyonlarını tamamlamış, Somali'ye istikrar ve güven kazandırmış olacak ve nihayet geri çekileceklerdi. Böylece ABD'nin olaya ait saklı tutulan amaç ve niyetlerinden bağımsız olarak kamuoyu nezdinde emperyalizmin barbar suratına bir insancıl ve hayırsever astar çekilmiş, ilerde girişilecek benzer müdahalelere manevi ve yasal bir zemin hazırlanmış olacaktı.

Bu ikiyüzlü açıklamalar, basının yoğun propagandasına rağmen, kamuoyu nezdinde itibar görmemiş, insanlar olaya pasif ama kuşku ve endişeyle bakmışlardı. Nitekim aradan 8 ay gibi bir süre geçti. Bu zaman zarfında emperyalist müdahalesinin iğrençliği, barbarlığı ve vahşeti dışında Somali'de herhangi bir değişim yaşanmadı ve yaşanması da beklenemezdi. Masum insanlar günübirlik sokak ortasında katledilmeye devam ediliyorlar.

Çünkü Birleşmiş Milletler Örgütü adına gerçekleştirilen işgal ve yürütülen operasyonun gerçek amacı Somali'de ABD'nin stratejik çıkarlarına denk düşen yasal bir yapı oluşturmak ve ona hizmet edebilecek bir siyasi iktidarı zor yoluyla Somali'ye dayatmaktır. Açlıktan kırılmasına karşın, Somali halkı buna karşı çıkmakta hiç de gecikmedi.

Son günlerde 5 temsilcisi linç edilen burjuva basın başlangıçta her ne kadar Somali halkının tepkisini işgal askerlerinin taşkınlıklarına, provokasyonlarına cevap olarak yansıtmaya, onunla sınırlı tutmaya çalıştıysa da tepkisinin gerçek niteliğinin, politik karakterinin izlenemez olduğu ortaya çıktı. „İşgal ordusu Somali'den defol!", „Kahrolsun sömürgecilik, kahrolsun ABD!", sokağa dökülen binlerce Somalilinin ortak şiarları olarak yankılanıyor.

Birleşmiş Milletlerin işgal ordusu ABD'nin direktifleri doğrultusunda Somali halkını dize getirmek için vulger bir terör örgütü, profesyonel bir cinayet şebekesi gibi Mogadişu sokaklarında ölüm saçıyor. ABD Körfez savaşında edindiği tecrübeye dayanarak kendi askerlerinin hayatlarını tehlikeye sokmamak için havadan saldırılar yürütmekle yetinirken, koalisyonun diğer uluslardan askerlerini, özellikle en sadık uşakları konumunda olan Pakistanlıları göstericiler üzerine sürüyor.

İşgal ordusunun bu barbarlığı karşısında güvenlikleri tehlikeye girdiği için misyonlarını yürütemeyen tabipler derneği MSF, geçen Nisan ayında Somali'den çekilmek zorunda kalmıştı. 27 Temmuz 1993 günü, Mogadişu'daki gelişigüzel saldırılar hakkında, Birleşmiş Milletler Örgütü nezdinde dava açan MSF başkanı Rony Brauman Somali'deki durumu şöyle tasvir ediyor. „Koalisyon askerleri Somali'de resmen terör estiriyorlar. Yaşlı, çocuk ve sivil demeden hemen ateş açıyorlar. General Aidid'in taraftarlarına yaptırımda bulunuyoruz diye bizi gözetmeksizin hastanelere, hayırsever yardım kurumlarının kaldıkları binalara, sivil yerleşim merkezlerine körce saldırıyorlar. Birleşmiş Milletler Örgütü Somali'de bir aşirete dönüştü, bir kabileden farkı kalmadı."

Konu ile ilgili ilk yazımızda (*Ekim*, sayı: 65, 15 Ocak 1993) ABD'nin „Somali'deki en güçlü aşiret reisleriyle anlaşarak, onlar içinde en uygun gördüğünü kendine müttefik seçerek, oraya kapağı atacağı açıktır." değerlendirmesini yapmıştık. Nitekim gerçek niyetin öyle olduğu kısa sürede anlaşıldı ve bu çerçeve içerisinde Hawiye aşiretinin şefi General Aidid'in 25 bin dolar karşılığında katli vacip ilan edildi. Ancak Aidid ve örgütünün ortak düşman ilan edilmesinin onun politik kimliğinden

(Devamı s.23'de)